

Prijevodi IFLA-inih dokumenata u izdanju Hrvatskoga knjižničarskog društva – analiza, stanje, perspektiva

Barbarić, Ana

Source / Izvornik: **Libellarium : časopis za istraživanja u području informacijskih i srodnih znanosti, 2014, 7, 197 - 230**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

<https://doi.org/10.15291/libellarium.v7i2.209>

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:131:892261>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-17**

Repository / Repozitorij:

[ODRAZ - open repository of the University of Zagreb](#)
[Faculty of Humanities and Social Sciences](#)

Prijevod IFLA-inih dokumenata u izdanju Hrvatskoga knjižničarskog društva – analiza, stanje, perspektiva

Ana Barbarić, abarbari@ffzg.hr

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti

Libellarium, VII, 2 (2014): 197 – 230.

UDK: [061.231:02]:81'25

<http://dx.doi.org/10.15291/libellarium.v7i2.209>

Pregledni znanstveni rad

Sažetak

Rad pruža pregled hrvatskih prijevoda IFLA-inih dokumenata, normi, priručnika i smjernica u izdanju Hrvatskoga knjižničarskog društva (HKD), bilo da je riječ o samostalnim izdanjima u omeđenim publikacijama ili sastavnicama u zbornicima radova ili serijskim publikacijama. U tu je svrhu izrađena i bibliografija prijevoda zaključno s 2014. Podaci o objavljenim prijevodima analiziraju se prema kvantitativnim i kvalitativnim parametrima. Na temelju prikupljenih podataka pokušava se utvrditi postoji li potreba za daljnjim objavljivanjem prijevoda IFLA-inih dokumenata u izdanju HKD-a. Rad doprinosi uvidu u problematiku nakladništva stručnih društava u Hrvatskoj.

KLJUČNE RIJEČI: IFLA, Hrvatsko knjižničarsko društvo (HKD), hrvatski prijevodi IFLA-inih dokumenata, hrvatsko knjižničarsko nazivlje.

1. Uvod

Nakladnička djelatnost Hrvatskoga knjižničarskog društva započinje ubrzo nakon njegova osnivanja 1940. godine objavljivanjem hrvatske bibliografije. Neposredno nakon njegova ponovnog osnutka 1950. počinje rad na objavljivanju znanstvenog i stručnog časopisa HKD-a *Vjesnika bibliotekara Hrvatske* (Nebesny 2000, 41). Šezdesetih godina prošlog stoljeća Društvo započinje objavljivati i knjige. Prve dvije omeđene publikacije objavljene su izvan niza, da bi 1968. Društvo usmjerilo svoje nakladništvo utemeljivši dva temeljna niza: *Izdanja Društva bibliotekara Hrvatske* i *Posebna izdanja Društva bibliotekara Hrvatske*, a 1978. i treći niz *Povremena izdanja* (isto, 42). Svakako treba spomenuti i glasilo Društva, koje je od 1989. do 1992. izlazio pod naslovom *Bilten*. Glasilo je 1994. ponovno pokrenuto kao *HBD Novosti* koje su 1999., sukladno promjeni naziva Društva, preimenovane u *HKD Novosti*. Od kraja devedesetih godina prošlog stoljeća i mrežne stranice Društva pripadaju skupini njegovih izdanja. Od 2007. s mrežnih stranica Društva može se pristupiti i elektroničkim knjigama objavljenim u

nizu *Elektronička izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva*.¹ Najnoviji je niz HKD-a *Niz Hrvatsko knjižničarstvo* u kojem je prvi naslov objavljen 2012. U tom se nizu žele objavljivati, odnosno okupljati publikacije koje su prije 2012. izlazile izvan numeriranih nizova. Cilj *Niza Hrvatsko knjižničarstvo* jest redovito objavljivati kvalitetne knjige domaćih autora koje obrađuju teme iz svih područja knjižničarstva. Utemeljenjem petog niza nakladnička djelatnost HKD-a konceptijski se vraća viziji jednog od njezinih utemeljitelja Aleksandra Stipčevića, pod čijim su uredničkim vodstvom knjige hrvatskih autora s naglaskom na povijest naših knjižnica izlazile u temeljnom nizu *Izdanja Društva bibliotekara Hrvatske*. Promjenama glavnih urednika i njihovih uredničkih koncepcija, kao i nakladničkih okolnosti, od 1998. u nizu *Izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva* izlaze isključivo zbornici radova sa znanstvenih i stručnih skupova u organizaciji ili suorganizaciji HKD-a. Iz navedenog možemo zaključiti kako povijest i sadašnjost nakladničke djelatnosti Društva pružaju obilje materijala za izučavanje. U ovom nam radu nije cilj pružiti povijesni prikaz i analizu cjelokupne nakladničke djelatnosti Društva, već se usmjeriti na problematiku objavljivanja hrvatskih prijevoda IFLA-inih dokumenata u izdanju HKD-a.

Na ovom mjestu nemamo namjeru potanko analizirati značaj i utjecaj Međunarodnoga saveza knjižničarskih društava i ustanova (*International Federation of Library Associations and Institutions*) na razvoj knjižničarstva, kako u svijetu tako i u Hrvatskoj. No svakako želimo istaknuti kako je jedan od temeljnih načina prenošenja načela, normi, postupaka pa i vrijednosti, ukratko svega onog što zagovara IFLA, upravo prevođenje njezinih dokumenata. Na temelju toga glavni je cilj ovog rada bio istražiti, a potom po određenim pokazateljima i analizirati, objavljene prijevode IFLA-inih dokumenata na hrvatski jezik u izdanju HKD-a. Hrvatsko knjižničarsko društvo objavljuje i prijevode dokumenata drugih tijela, primjerice EBLIDA-e, no ovaj je rad usmjeren isključivo na IFLA-u. Razlog su za to nizovi *Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva* i *Elektronička izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva* u kojima se, barem zasad, objavljuju samo prijevodi IFLA-inih publikacija. Pitanje koje je zanimljivo postaviti jest što je to više uopće „povremeno“ kada u *Novom nizu Povremenih izdanja* zadnja objavljena publikacija u 2014. u nakladničkoj cjelini nosi numeraciju „knjiga 31“? Kada tome pridodamo jedanaest knjiga objavljenih prije pokretanja *Novog niza* sa samostalnom numeracijom, zatim šest elektroničkih knjiga, objavljenih u nizu *Elektronička izdanja* te prvi prijevod IFLA-ine publikacije objavljen 1974. u nizu *Izdanja*, kao i jedan prijevod objavljen u sunakladništvu s NSK-om, koji nije uvršten ni u jedan niz Društva, dolazimo do impresivne brojke od točno 50 knjiga u 40 godina. Sve navedeno vidljivo je iz izrađene bibliografije koja prati rad. Uspoređujući taj broj s 63 naslova u nizu *Izdanja* i skromnih 14 naslova u nizu *Posebna izdanja* (*Niz Hrvatsko knjižničarstvo* nedavno je pokrenut, pa usporedba ne bi bila relevantna), zaključujemo da objavljivanje IFLA-inih

1 Dostupno na: Hrvatsko knjižničarsko društvo, "Elektronička izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva." Posjet 10. siječnja 2015. <http://www.hkdrustvo.hr/hr/izdanja/kategorija/elektronicka>

publikacija u hrvatskom prijevodu predstavlja, u neprekinutom slijedu, ne samo jednu od temeljnih nakladničkih aktivnosti već i općenito stručnih djelatnosti Društva. U ovom uvodnom dijelu željeli bismo još istaknuti da smo u pratećoj bibliografiji popisali knjige objavljene u nizovima *Povremena izdanja* i *Elektronička izdanja* (s dva već navedena izuzetka, prva i četrnaesta jedinica) i u kojima se pak objavljuju naslovi iz IFLA-inih nizova *IFLA Series on Bibliographic Control*, *IFLA Professional Reports* i *IFLA Publication Series*. Autorske knjige koje je objavio IFLA-in nakladnik De Gruyter Saur (ranije K. G. Saur) ili sama IFLA, a koje nisu uvrštene u navedene nizove HKD-a, nisu bile predmetom našeg interesa pa stoga hrvatski prijevodi nisu ni popisani u bibliografiji.² Iz bibliografije je vidljivo kako je unutar *Povremenih izdanja* 1995. pokrenut *Novi niz* (dvanaesta jedinica u bibliografiji). Promjena je označila usklađenost hrvatskih prijevoda IFLA-inih publikacija s novim izgledom izvornika (primjerice crvenu boju omota knjiga izvorno objavljenih u *IFLA Series on Bibliographic Control*). No zanimljivo je istaknuti, što je vidljivo iz bibliografije, da je posljednja „knjiga 11“ u *Povremenim izdanjima* bez oznake *Novi niz* objavljena 2003. (šesnaesta jedinica u bibliografiji), nakon što su već bila objavljena tri naslova u *Novom nizu*.³ Kako bi bilo lakše sagledati izneseno u uvodnom dijelu, u Tablici 1 donosimo nizove HKD-a s godinom pokretanja koju smo odredili na temelju prve objavljene publikacije u nizu. Pri tome smo naveli i prikaz promjena stvarnih naslova nizova, ponovno na temelju prve objavljene publikacije s izmijenjenim naslovom niza. No riječ je o istim nizovima jer se, bez obzira na promjene koje iskazuju promjenu naziva Društva, numeracija publikacija unutar nizova nastavlja. Izuzetak je *Novi niz* unutar *Povremenih izdanja* s kojim numeracija kreće iznova.

Tablica 1. Nakladnički nizovi HKD-a

Naslov niza	Godina pokretanja
Izdanja Društva bibliotekara Hrvatske Izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva (od 1971.) Izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva (od 1998.)	1968.
Posebna izdanja Društva bibliotekara Hrvatske Posebna izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva (od 1975.) Posebna izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva (od 2000.)	1968.

2 Prema našim spoznajama toj kategoriji pripada tek jedna publikacija: Line, Maurice i Wickers, Stephen. Univerzalna dostupnost publikacija: (UAP): program poboljšavanja nacionalne i međunarodne dobave i snabdijevanja publikacijama, prevela Lelija Soćanac. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1989.

3 Možemo pretpostaviti da je kriterij neuvršćavanja naslova iz 2003. u *Novi niz* format publikacije jer visina hrpta u *Novom nizu* iznosi 24 cm, dok je ranije bila 30 cm, zaključno s „knjigom 11“ *Povremenih izdanja*. No ostaje nejasno zašto „knjiga 11“ iz 2003. nije objavljena u manjem formatu te uvrštena u *Novi niz* koji je pokrenut još 1995.

Povremena izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva Povremena izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva. Novi niz (od 1995.) Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva. Novi niz (od 1999.)	1978.
Elektronička izdanja Hrvatskoga knjižničarskoga društva	2007.
Hrvatsko knjižničarstvo	2012.

Zbog cjelovitosti uvida u prijevode IFLA-inih dokumenata, osim omeđenih publikacija, u bibliografiju su uvršteni i prijevodi objavljeni kao sastavnice u *Vjesniku bibliotekara Hrvatske* kao i u *HBD/HKD Novostima*. Iz bibliografije je vidljivo da su se isti značajni dokumenti poput IFLA-inih, odnosno IFLA-inih i UNESCO-ovih manifesta vrlo često objavljivali u obje navedene serijske publikacije HKD-a, usto što su objavljeni i kao prilozi u odgovarajućim prijevodima IFLA-inih knjiga (po uzoru na izvornik). Iz toga možemo zaključiti da su urednički odbori, kao i glavni urednici, različitih publikacija Društva težili hrvatskoj knjižničarskoj javnosti pružiti uvid u temeljne dokumente međunarodnoga stručnog društva. U tom smislu izuzetak predstavlja objavljivanje IFLA-inih dokumenata na mrežnim stranicama Društva tijekom 2014., na čije objavljivanje, izgleda, nema nikakav utjecaj Uredništvo mrežnih stranica, što zaključujemo na temelju načina njihove objave. U bibliografiju su uvrštena dva takva prijevoda (Lyonska deklaracija o pristupu informacijama i razvoju te IFLA-in Manifest o internetu), koja zasad nisu objavljena ni u jednom drugom izdanju Društva (primjerice *Vjesniku* ili *Novostima*). Kao što je objašnjeno u bilješci pod crtom 35, uz bibliografiju, pristup takvim dokumentima otežan je zbog učestalih primjena njihove mrežne adrese. Naime dokumenti su, što je vrlo nespretno, objavljeni na naslovnici mrežnih stranica naslovljenoj Obavijesti, a ne na nekoj zasebnoj mrežnoj podstranici, što znači da objavljivanjem novih vijesti obavijest uz koju je vezan prijevod dokumenta, „pada“ sve niže i niže te prelazeći na sve dalju i dalju mrežnu stranicu sa starim obavijestima što uvelike otežava pristup, a stvara i poteškoće pri citiranju. Sudeći po objašnjenju uz prijevod IFLA-inog dokumenta objavljenog 17. prosinca 2014., izgleda da ga je prihvatio i odluku o njegovu objavljivanju donio Izvršni odbor HKD-a, što je svakako novost u nakladničkoj praksi Društva. Hoće li se to primjenjivati i na sve iduće prijevode, uključujući knjige, u ovom trenutku ne znamo. Načelno gledajući, teško je reći zašto hrvatski prijevod pojedinog manifesta treba usvojiti Izvršni odbor, a prijevod primjerice ISBD-a ne treba? I zašto je baš Izvršni odbor HKD-a prepoznat kao tijelo koje treba usvajati hrvatske prijevode? Na ta pitanja pokušat ćemo, barem djelomično, odgovoriti u idućem odjeljku ovog rada u kojem ćemo se osvrnuti na normativne akte HKD-a koji dijelom ili u potpunosti uređuju njegovu nakladničku djelatnost.

2. Objavljivanje IFLA-inih prijevoda u svjetlu normativnih akata HKD-a

Ėtički kodeks Hrvatskoga knjižničarskog društva (HKD 2002) poziva knjižniĉne djelatnike da se u svom radu rukovode naĉelima koja su navedena u samom kodeksu. Kao prvo naĉelo istaknuta je najviša razina profesionalnog djelovanja u skladu s odgovarajućim meĊunarodnim i domaćim stručnim normama radi unapreĊivanja knjižničarske djelatnosti. Iz navedenog naĉela proizlazi obaveza Društva da na hrvatskom jeziku objavljuje meĊunarodne stručne norme. Iako se moŹe tvrditi da se većina pripadnika hrvatske knjižničarske zajednice dovoljno dobro sluŹi engleskim jezikom, na kojem se u pravilu objavljuju izvornici meĊunarodnih stručnih normi, objavljivanjem hrvatskih prijevoda u izdanjima HKD-a takvi su dokumenti vidljiviji hrvatskim knjižničarima. Postavlja se pitanje moŹe li Društvo kao stručna udruga od svojih ĉlanova i svih ostalih knjižniĉnih djelatnika traŹiti djelovanje u skladu s meĊunarodnim normama ako se nije pobrinulo za objavljivanje prijevoda? Kao odgovor na navedeno pitanje posluŹit će nam primjer iz podruĉja obrade knjižniĉne graĊe. Kako vrijedeći nacionalni kataloŹni pravilnik donosi odredbe za kataloŹni opis samo tiskanih omeĊenih publikacija, poznata je ĉinjenica da se opisi svih preostalih vrsta graĊe izraĊuju u skladu s propisima ISBD-a. Jednako je tako poznato da se, bez obzira na godinu izdavanja engleskog izvornika bilo kojeg ISBD-a, on zapoĉne koristiti u hrvatskoj kataloŹnoj praksi tek po objavljivanju hrvatskoga prijevoda. Tako će se i novo objedinjeno izdanje ISBD-a objavljeno u engleskom izvorniku u srpnju 2011., a u hrvatskom prijevodu u izdanju Društva u prosincu 2014., poĉeti koristiti u našoj kataloŹnoj praksi od 2015. MoŹda se moŹe prigovoriti da izloŹeni primjer ne daje odgovor na pitanje bi li neprevoĊenje kraćih IFLA-inih dokumenata, poput primjerice manifesta, dovelo do iste situacije. Ipak, iz svega navedenog izvodimo zakljuĉak da prevoĊenje meĊunarodnih stručnih normi, a u ovom se radu bavimo IFLA-im, pridonosi ostvarivanju prvog naĉela istaknutog u Ėtiĉkom kodeksu Hrvatskoga knjižničarskog društva.

U Statutu Hrvatskoga knjižničarskog društva (HKD 2002, 308) u ĉlanku 7. navedeno ja da s ciljem razvoja i zaštite knjižničarske struke Društvo obavlja niz djelatnosti, od kojih ovdje istićemo izdavanje stručnih ĉasopisa i drugih stručnih publikacija. Izdavaĉka djelatnost Društva, u zasebnom odjeljku, regulirana je od ĉlanka 60. do ĉlanka 63. U ĉlanku 60. stoji da Društvo izdaje stalna, povremena i prigodna izdanja, stručni ĉasopis *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* i glasilo *HKD Novosti*, koja ureĊuju uredniĉki odbori izdanja (isto, 319). Gotovo jednaku formulaciju moŹemo naći u ĉlanku 37. ranije verzije Statuta Društva (HKD 1999, 162). Vidimo da u vrijedećem Statutu, kao i u njegovoj ranijoj verziji, kad je rijeĉ o knjigama, nisu navedeni stvarni naslovi nizova, već generiĉke kategorije koje se odnose na uĉestalost izlaŹenja, po kojima su ujedno i ti stvarni naslovi oblikovani. To je, u svakom sluĉaju, primjereno rješenje jer po njemu vrijedeći Statut ne iskljuĉuje promjenu stvarnih naslova nizova. U još ranijim verzijama Pravila

odnosno Statuta Društva, iz sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog stoljeća, izričito je navođeno da Društvo izdaje stalne nizove publikacija *Izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva* i *Posebna izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva*, da bi tek kasnije, malo i usputno, bilo rečeno da isti urednički odbor društvenih izdanja u pravilu uređuje i druge prigodne i povremene publikacije koje izdaje Društvo.⁴ Naravno, pri pregledavanju tih dokumenata treba uzeti u obzir da su *Povremena izdanja* utemeljena kao niz 1978. godine. Kako smo u uvodu ovog rada već istaknuli, smatramo da generički stvarni naslov niza *Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskoga društva*, u kojem su u nekim godinama izlazila i po tri prijevoda⁵ IFLA-inih publikacija, nije više primjeren. Pri tome ne želimo reći da generički stvarni naslov niza nije bio primjeren u trenutku kad je, zaslugom Eve Verone, niz bio pokrenut te kad se nije mogla predvidjeti učestalost izlaženja IFLA-inih publikacija iz područja obrade knjižnične građe čiji su se prijevodi tada isključivo i objavljivali u nizu. No nakladničke su se okolnosti u međuvremenu promijenile. Učestalost objavljivanja novih naslova u nizu u današnjem se vremenu krize prorijedila,⁶ no i zbog toga nam se čini da nije više prikladno da upravo učestalost izlaženja bude kriterij imenovanja niza. Naime kako je već istaknuto, kad je niz pokrenut, u njemu su izlazili prijevodi IFLA-inih normi i smjernica vezanih uz problematiku obrade građe, no kako je IFLA u međuvremenu počela objavljivati priručnike i smjernice iz svih područja knjižničarstva, razumljivo je da je učestalost objavljivanja novih naslova s godinama porasla. Jednako tako, takav generički stvarni naslov niza vrlo je neprepoznatljiv i ne doprinosi vidljivosti sadržaja samog niza, što zasigurno ne poboljšava prodaju knjiga. Zbog svega navedenog smatramo da bi bilo dobro kad bi se u budućnosti niz preimenovao u primjerice *Hrvatski prijevodi IFLA-inih izdanja* s tim da bi se u takvom nizu mogla pokrenuti i dva kola, od kojih bi jedno okupljalo tiskane, a drugo elektroničke publikacije. Zbog dosljednosti korištenja hrvatskog nazivlja u prijevodima rješenje po kojem su *Povremena izdanja HKD-a* i *Elektronička izdanja HKD-a* samostalni nizovi, koje onda mogu voditi različiti glavni urednici, možda i nije najbolje. Naravno, taj se prijedlog odnosi samo na sadašnje stanje po kojemu u nizu *Elektronička izdanja HKD-a* izlaze isključivo prijevodi kraćih IFLA-inih publikacija.

Pravilnik o nakladničkoj djelatnosti Hrvatskoga knjižničarskog društva usvojio je Glavni odbor Društva u svibnju 2013. godine (HKD, Pravilnik o nakladničkoj djelatnosti Hrvatskoga knjižničarskog društva 2013). Imenovano stručno Povjerenstvo za izradu

4 Usporedi: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, "Pravila Hrvatskog bibliotekarskog društva", *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 17, 1/2(1971): 146 - 151.; Hrvatsko bibliotekarsko društvo, "Statut Hrvatskoga bibliotekarskog društva", *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 21, 1/4(1975): 129 - 139.; Hrvatsko bibliotekarsko društvo, "Statut Hrvatskoga bibliotekarskog društva", *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 29, 1/4(1986): 183 - 195.; Hrvatsko bibliotekarsko društvo, "Statut Hrvatskoga bibliotekarskog društva", *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 35, 3/4(1992): 237 - 250.

5 U 2004. je u nizu *Povremena izdanja* izašlo čak pet publikacija, dok su po tri knjige, u istom nizu, objavljene 2006., 2009., 2010. i 2011. Uvid u bibliografiju pruža više pojedinosti.

6 U 2013. i 2014. u nizu *Povremena izdanja* objavljena je po jedna knjiga.

prijedloga Pravilnika tekst je izrađivalo i usuglašavalo u prvoj polovici 2012., a javna rasprava, organizirana putem mrežnih stranica HKD-a, trajala je od 12. lipnja do 1. srpnja 2012. Povjerenstvo je prikupljene primjedbe razmatralo i djelomično ugrađivalo u tekst u srpnju 2012. Prijedlog teksta Pravilnika razmatran je na 2. sjednici Stručnog odbora HKD-a u mandatu 2012. - 2014. održanoj 14. siječnja 2013 (HKD, Zapisnik 2. sjednice Stručnog odbora HKD-a 2013). No tekst prijedloga Pravilnika razmatranog na navedenoj sjednici Stručnog odbora bitno su izmijenile članice Izvršnog odbora HKD-u u mandatu 2012. - 2014., što znači da nije bio istovjetan tekstu koji je predalo imenovano Stručno povjerenstvo. Takav tijek događaja izazvao je određene reakcije, što je rezultiralo ponovnom javnom raspravom na mrežnim stranicama Društva u razdoblju od 29. siječnja do 18. veljače 2013. Međutim javna rasprava vođena je na temelju prijedloga teksta Pravilnika koji su izmijenile članice Izvršnog odbora, pa primjerice ta verzija sadržava u članku 15. odredbu po kojoj dopuštenje za objavljivanje (imprimatur) daje upravo Izvršni odbor HKD-a.⁷ Nakon druge javne rasprave u kojoj je prikupljen veći broj komentara na kojima je, zajedno s vlastitim primjedbama, ponovno radilo imenovano Stručno povjerenstvo konačan tekst Pravilnika usuglašen je na 3. sjednici Stručnog odbora HKD-a u mandatu 2012. - 2014. održanoj 9. travnja 2013. (HKD, Zapisnik 2. sjednice Stručnog odbora HKD-a 2013). Iz navedene kronologije može se zaključiti da su postojala različita viđenja obavljanja i razvoja nakladničke djelatnosti Društva, a da sam konačan tekst Pravilnika (HKD, Pravilnik o nakladničkoj djelatnosti Hrvatskoga knjižničarskog društva 2013) u velikoj mjeri predstavlja tek privremeno rješenje koje bi u budućnosti zasigurno trebalo doraditi. Tu tvrdnju pokušat ćemo ilustrirati dvama primjerima koja se tiču objavljivanja prijevoda čemu pripada i problematika objavljivanja prijevoda IFLA-inih dokumenata.

Prvi primjer tiče se problematike stručnog redaktora prijevoda kojeg, po usvojenom tekstu Pravilnika, članak 10., može odrediti glavni urednik. Takva se odredba razlikuje od prvobitno predložene koja je propisivala da glavni urednik uvijek imenuje stručnog redaktora prijevoda. Istaknuli bismo da je od pedeset hrvatskih prijevoda IFLA-inih knjiga, popisanih u bibliografiji u prilogu ovog rada, samo publikacija navedena kao deseta izuzetak, odnosno da na njoj nije zajedno s prevoditeljicom radio i stručni redaktor prijevoda. Iako su se u raspravi vođenoj oko Pravilnika mogli čuti suprotstavljeni argumenti koji ne idu u prilog pozivanju stručnog redaktora prijevoda, pozivanje je stručnog redaktora prijevoda zasad nužno jer urednici ne biraju kvalitetne prevoditelje, što znači da odabirom boljih prevoditelja stručni redaktor ubuduće nije

7 Hrvatsko knjižničarsko društvo, "Prijedlog Pravilnika o nakladničkoj djelatnosti Hrvatskoga knjižničarskog društva." Posjet 15. ožujka 2015. http://hkdrustvo.hr/hr/obavijesti/lista_novosti/170/ (Prijedlog Pravilnika objavljen je u kategoriji Obavijesti mrežnih stranica HKD-a, što znači da objavljivanjem novih vijesti stare „padaju“ sve niže i mijenjaju adresu. Zbog toga ističemo da je citirani dokument moguće naći pregledavanjem arhive starih obavijesti kojoj se može pristupiti s <http://hkdrustvo.hr/hr/>, a poveznice na arhiv smještene su na dnu mrežne stranice. U ožujku 2015. Prijedlog Pravilnika bio je na 18. stranici arhiva obavijesti.)

potreban, odnosno pozivanje stručnog redaktora prijevoda nepotrebno je uključivanje još jedne osobe u rad na publikaciji jer je urednički i lektorski posao u smislu nadziranja nazivlja dovoljan. Smatramo da oba argumenta nisu utemeljena. O kvaliteti prevoditelja na temelju njihovih imena zainteresirani čitatelj može prosuditi iz budućih odjeljaka ovog rada, kao i iz same bibliografije, a urednici, kao i lektori, koji u jednom ili više mandatnih razdoblja pripremaju prijevode iz različitih područja knjižničarstva zacijelo trebaju pomoć stručnjaka koji je znalac u određenom području. Čini nam se da u današnjem vremenu ne moramo posebno obrazlagati prednosti timskog rada. Kao zaključak ovog odlomka naveli bismo ulomak rasprave sa Stručnog odbora HKD-a u mandatu 1998. - 2000., a citiranog prema uredničkom izvještaju Tatjane Nebesny: „U dogovoru sa Stručnim odborom, još je jednom potvrđeno stajalište da prijevodi, na koje je Društvo dobilo autorsko pravo od IFLA-e, moraju zadržati postignutu visoku razinu dosadašnjih prijevoda, dosljedno slijedeći usvojeno stručno nazivlje, prihvaćene norme te stvarati kvalitetne pretpostavke za usvajanje novih termina i pravila. Samo ćemo tako uspjeti održati i visoku razinu struke i povjerenje IFLA-e da je kvalitetno promičemo u svojoj sredini.“ (Nebesny 2000, 223-224).

Sljedeća stvar gdje nam se čini da Pravilnik zahtijeva određenu doradu pitanje je usvajanja hrvatskih prijevoda IFLA-inih dokumenata. Kada su u pitanju knjige, smatramo da to nije potrebno uz uvjet da je prijevod prošao stručnu redakтуру, što bi zahtijevalo promjenu članka 10. u kojem bi se stručna redakтура rukopisa prijevoda knjige trebala istaknuti kao obaveza. No kada su u pitanju kraći dokumenti poput manifesta, dosadašnja praksa nije zadovoljavajuća, a ni Pravilnik ne nudi rješenje. Naime objavljivanje istog dokumenta u više publikacija Društva (*Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, *HKD Novosti*, mrežne stranice i kao dodatak u knjigama) znalo je uroditi i različitim verzijama tekstova. Tako primjerice u IFLA-inom i UNESCO-ovu Manifestu za narodne knjižnice, ovisno o tome iz kojeg ga izvora citiramo, možemo navesti da „Narodna knjižnica kao mjesni prilaz znanju osigurava osnovne uvjete za učenje kroz cijeli život, neovisno odlučivanje i kulturni razvitak pojedinca i društvenih skupina“ (UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice 1994) ili pak da „Narodna knjižnica kao mjesni prilaz znanju osigurava osnovne uvjete za cjeloživotno učenje, neovisno odlučivanje i kulturni razvitak pojedinca i društvenih skupina“ (IFLA-in/UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice 2003, 75-77) ili, jednako tako, da „Narodna knjižnica kao lokalni prilaz znanju osigurava osnovne uvjete za cjeloživotno učenje, neovisno odlučivanje i kulturni razvitak pojedinca i društvenih skupina“ (IFLA-in i UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice 2011, 105-107). Jasno je da se nazivlje može s vremenom i promijeniti, odnosno da u uporabu mogu ući izrazi koji u početku još nisu bili uvriježeni, no različite verzije istog dokumenta u različitim izdanjima Društva mogu stvoriti određenu zbrku. Možemo tvrditi da je zadnja objavljena verzija navedenog Manifesta ujedno i vrijedeća, dakle ona koju bi po objavljivanju trebalo i citirati, no bilo bi bolje kad bi odgovarajuće tijelo Društva to i potvrdilo. Kako Pravilnik ništa ne govori o tome, postavlja se pitanje koje bi tijelo to trebalo biti? Čini nam se da

bi kvalitetno rješenje bilo da i kraći dokumenti imaju stručnjaka iz odgovarajućeg područja koji bi radio zajedno s prevoditeljem. Takvo rješenje, koje se, s izuzetkom jedne publikacije, slijedilo kod knjiga, doprinosi dosljednosti korištenog nazivlja. Na neki način na to ukazuje u uvodu ovog rada već spomenuti prijevod IFLA-ina dokumenta objavljenog 17. prosinca 2014. na mrežnim stranicama, a riječ je o novom izdanju IFLA-ina Manifesta o internetu gdje se uz prevoditeljsku navodi i urednička odgovornost, koje su, doduše, u slučaju spomenutog Manifesta povjerene istoj osobi, no na neki je način ukazano je da je dvostruka odgovornost za prijevod kvalitetnije rješenje (IFLA-in Manifest o internetu 2014). Kako se takvi dokumenti objavljuju u različitim publikacijama HKD-a koje uređuju različiti glavni urednici, bilo bi bolje da s prevoditeljem radi stručni redaktor prijevoda, a ne neki od urednika, ali da potom dokument, koji zacijelo mora proći i lekturu, potom svi urednici u svojim izdanjima objavljuju u istom obliku. Tomu bi mogla doprinijeti i potvrda odgovarajućeg tijela HKD-a, no prema našem razumijevanju Statuta čini nam se da bi Stručni odbor, kao najviše stručno tijelo Društva,⁸ tu imao prednost nad Izvršnim odborom.

Zaključno, istaknuli bismo da je Pravilnik o nakladničkoj djelatnosti Hrvatskoga knjižničarskoga društva u konačnici izrađen tako da striktno propisuje zadaće glavnog urednika, a gotovo ništa ne govori o uspostavi, a još manje o razvoju nakladničke djelatnosti HKD-a kao jedne od njegovih temeljnih stručnih aktivnosti. Iako ne dvojimo da glavni urednici moraju ozbiljno i odgovorno obavljati svoje zadaće, o čemu prema Statutu i odgovaraju Glavnom odboru, čini nam se da takav tekst Pravilnika jedino doprinosi tome da se članovi Društva sve teže odlučuju za prihvatanje uloge glavnog urednika, bilo nizova bilo serijskih i/ili mrežnih publikacija, a o čemu nam svjedoči produžavanje za javljanje na javni poziv za urednike izdanja Društva i nakon 38. skupštine održane 2012. te nakon 39. skupštine održane 2014.

3. Pregled prijevoda IFLA-inih omeđenih publikacija u izdanju HKD-a prema područjima knjižničarstva i vremenskom razdoblju

U ovom ćemo odjeljku prvo prikazati kojim područjima knjižničarstva pripadaju prijevodi IFLA-inih omeđenih publikacija u izdanju HKD-a. Kao izvor podataka za sve tablične prikaze u nastavku rada poslužila nam je izrađena bibliografija. Odlučili smo se izraditi prikaz po područjima samo za knjige, a ne i za ostale dokumente, i to iz više razloga. Prvo, metodologijom opisanom u uvodu ovoga rada riječ je o pedeset knjiga, dok je dokumenata objavljenih u *Vjesniku bibliotekara Hrvatske*, odnosno *HKD Novostima*, kako je vidljivo iz bibliografije, manje od petnaest. Zatim, mnogi su od tih dokumenata objavljeni kao prilozi u analiziranim omeđenim publikacijama što je također vidljivo iz skupine 7 odgovarajućih zapisa knjiga u izrađenoj bibliografiji.

Jednako tako, objavljivanjem hrvatskih prijevoda kraćih IFLA-inih dokumenata Hrvatsko knjižničarsko društvo slijedi djelovanje IFLA-e, dok se pri objavljivanju prijevoda njezinih normi, priručnika, smjernica itd. ipak vrši određeni odabir jer se takvi naslovi sada objavljuju u tri IFLA-ina niza: *IFLA Series on Bibliographic Control*, *IFLA Professional Reports* i *IFLA Publication Series*. Za razliku od današnjeg stanja prvo razdoblje objavljivanja prijevoda IFLA-inih knjiga u izdanju HKD-a nije obilježio odabir koji bi se mogao analizirati prema područjima knjižničarstva jer su sve prevedene knjige pripadale području obrade knjižnične građe, prema kojem su bili usmjereni tadašnji IFLA-ini napori za međunarodnim ujednačavanjem, što doprinosi tome da, ukupno gledajući, najveći broj objavljenih naslova pripada tom području.

Tablica 2. Prikaz prijevoda IFLA-inih omeđenih publikacija u izdanju HKD-a prema područjima knjižničarstva

Područje knjižničarstva	Broj knjiga
AV i multimedijaska građa	1
čitanje	3
informacijska pismenost	1
izgradnja zbirki	1
knjižnice javne vlasti	1
knjižnične usluge za djecu i mlade	3
knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama	8
multikulturalnost	1
narodno knjižničarstvo	3
obrađa građe	25
školsko knjižničarstvo	1
zaštita građe	2

Ovakvoj kategorizaciji područja knjižničarstva moglo bi se prigovoriti, no treba uzeti u obzir da je rađena sa svrhom prikaza IFLA-inih omeđenih publikacija u izdanju HKD-a. Publikacije koje bi svojom temom mogle pripadati u više kategorija, poput primjerice *Smjernica za knjižnične usluge za mladež*, koje bi se mogle podvesti i pod narodno i pod školsko knjižničarstvo, upravo su zato izdvojene u zasebnu kategoriju „knjižnične usluge za djecu i mlade“ zajedno sa *Smjernicama za knjižnične usluge za djecu* te *Smjernicama za knjižnične usluge za bebe i djecu rane dobi*. Jednako je tako i prvo i drugo izdanje *Smjernica za građu laganu za čitanje* zajedno s publikacijom *Primjena istraživanja u promicanju pismenosti i čitanja u knjižnicama* uvršteno u kategoriju „čitanje“ iako se problematika građe lagane za čitanje, u pravilu, veže uz knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama. Dakle pokušalo se pri kategorizaciji naglasiti ono karakterističnije, dok su se naslovi koji mogu pripadati u više kategorija izdvojili u zasebnu kategoriju.

Brojke iznesene u Tablici 2 govore nam da čak polovica naslova pripada području obrade građe, a potom slijedi područje knjižničnih usluga za osobe s posebnim potre-

bama. Ostala navedena područja zastupljena su s manjim brojem naslova, a primjetan je i potpuni izostanak nekih područja. Naravno, prijevodi IFLA-inih naslova prvenstveno ovise o nakladničkoj strategiji IFLA-e koja se, u većem dijelu 20. stoljeća, temeljila na objavljivanju normi za ostvarivanje i promicanje Univerzalne bibliografske kontrole. No uspostavom i ostalih IFLA-inih nizova, kao i pojavom određenog broja publikacija koje izravno objavljuju IFLA-ine sekcije izvan samih nizova, postavlja se pitanje odabira naslova. Iz organizacijskih, ali i financijskih razloga, teško je očekivati da će Društvo moći u budućnosti, kao što nije moglo ni do sada, objaviti prijevode baš svih IFLA-inih publikacija. U nekim uredničkim izvještajima za nizove *Povremena izdanja* i *Elektronička izdanja* može se pročitati koje su knjige objavljene na prijedlog glavne urednice niza, a koje na prijedlog odgovarajućih stručnih tijela društva (Barbarić 2013). Jasno je da glavni urednik niza treba pratiti nakladničku djelatnost IFLA-e i sam birati najznačajnije naslove za objavljivanje. To se očekuje i od komisija i sekcija te ostalih stručnih tijela HKD-a. Međutim aktivnost je komisija i ostalih stručnih tijela Društva u vezi s tim pitanjem vrlo neujednačena. Usto, za neka područja knjižničarstva HKD nema odgovarajuće stručno tijelo. Tako je primjerice iz ranije citiranog izvještaja vidljivo da je prijevod *Smjernica za informacijsku pismenost u cjeloživotnom učenju* objavljen na prijedlog glavne urednice. Smjernice su u izvorniku objavljene 2006., a u hrvatskom prijevodu 2011., što je i određeno zakašnjenje, a možemo pretpostaviti da ih nitko do 2010. nije predlagao za objavljivanje jer HKD nema komisiju koja se bavi informacijskom pismenošću. S druge strane, *IFLA-in kratki priručnik za pripravnost i planiranje mjera zaštite u slučaju katastrofa* također je objavljen na prijedlog glavne urednice iako u okviru HKD-a djeluje Komisija za zaštitu knjižnične građe. Čini nam se da bi u budućnosti bilo bolje odabir naslova koji će se prevoditi i objavljivati raspraviti na sjednicama odgovarajućih tijela Društva, prvenstveno na Stručnom odboru, no ne u smislu samog prihvaćanja prijedloga uredničkog plana rada, a potom i izvještaja, već nam se čini da bi bilo nužno barem jednom godišnje organizirati pripremljenu raspravu u kojoj bi veći broj zainteresiranih pojedinaca mogao doprinijeti nakladničkoj strategiji Društva. U tom je smislu donekle i problematičan članak 62. Statuta HKD-a, u kojem stoji da glavni urednici i svi članovi uredničkih odbora slijede upute Glavnog odbora. O tome je već i pisala Aleksandra Horvat u vezi s uređivanjem *HKD Novosti* (Horvat 1998). Čini nam se da je u svjetlu rasprave o odabiru IFLA-inih naslova za prevođenje to moglo značiti da je Glavni odbor onaj koji predlaže, dok urednici tek slijede upute. Iako mislimo da se ovdje zapravo radi o financijskom dijelu poslovanja vezanom uz knjige, gdje glavni urednici moraju djelovati u skladu s odlukama Glavnog odbora, takva je formulacija dosta nespretna jer otvara problematična pitanja.

Kako nakladnička djelatnost Društva vezana uz prijevode IFLA-inih omeđenih publikacija obuhvaća pedeset knjiga u puna četiri desetljeća, još bismo se ukratko osvrnuli na broj publikacija objavljen u pojedinom desetljeću. Naglasili bismo kako u našu analizu, kao ni u izrađenu bibliografiju, nije uključeno prvo izdanje *Smjernica za knjižnične usluge za mladež* iz 2001. Razlog je to što navedeno izdanje nije objavljeno

u nizu *Povremena izdanja* kao njihovo sljedeće izdanje iz 2009., a izdanje iz 2001. nema ni ISBN te pripada sitnom tisku i ne može se pronaći u katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.⁹ Nakon pretrage niza kataloga hrvatskih knjižnica zapis Smjernica iz 2001. pronašli smo jedino u katalogu Sveučilišne knjižnice u Zadru, a iz kojeg je vidljivo da je riječ o brošuri od 11 stranica (bez ISBN-a) koja, iako joj je nakladnik HKD, nije uvrštena u njegova *Povremena izdanja*. Vijest o promociji izdanja objavljena je u *HKD Novostima* (Stričević 2001), no to je dobar primjer kako pojedine komisije ne bi u vezi s pitanjem objavljivanja publikacija trebale djelovati samostalno, čak i kad su publikacije manjeg opsega, nego surađivati s uredničkim odborom kako bi knjige i brošure bile objavljene u odgovarajućem nizu HKD-a, što doprinosi njihovoj vidljivosti (kao i vidljivosti bibliografskih podataka u budućnosti). Objavljivanje idućeg izdanja spomenutih Smjernica, kao i ostalih publikacija na kojima su surađivali stručnjaci okupljeni u Komisiju za knjižnične usluge za djecu i mladež, a koje su izašle u nizovima *Povremena* odnosno *Elektronička izdanja HKD-a*, slijedi preporučeno načelo.

Tablica 3. Prikaz prijevoda IFLA-inih omeđenih publikacija u izdanju HKD-a prema četiri desetljeća djelovanja

Obuhvaćeno razdoblje	Broj knjiga
1974. - 1983.	6
1984. - 1993.	5
1994. - 2003.	6
2004. - 2014.	33

Zadnje razdoblje navedeno u Tablici 3 obuhvaća godinu više od ostalih navedenih razdoblja, ali 2014. je prikazana zbog cjelovitosti podataka. Zanimljivo je da je upravo 2003. godine Društvo objavilo prvi prijevod IFLA-ine knjige koji nije pripadao području obrade građe. Riječ je o *IFLA-inim načelima za skrb i rukovanje knjižničnom građom* koja pripadaju području zaštite građe. Nakon toga su se po uzoru na objavljivanje IFLA-inih izvornika krenule prevoditi i norme, priručnici i smjernice iz svih područja knjižničarstva, što je u zadnjem obuhvaćenom razdoblju značajno pojačalo nakladničku djelatnost Društva. Zadnje razdoblje obuhvaća i elektroničke i tiskane publikacije, što također doprinosi povećanju broja. Čini nam se da i takav prikaz ukazuje da je možda vrijeme, sukladno ranije iznesenom prijedlogu, za promjenu stvarnog naslova niza jer ta izdanja zasigurno više nisu povremena.

⁹ U katalogu NSK čak je prerađeno izdanje Smjernica za knjižnične usluge za mladež iz 2009., koje je objavljeno u nizu *Povremena izdanja*, označeno kao 1. hrvatsko izdanje (iako takav podatak ne stoji na objavljenoj publikaciji), što govori da „pravo“ 1. izdanje iz 2001., sa stajališta bilježenja hrvatske nakladničke povijesti kroz katalog našeg nacionalnog bibliografskog središta, jednostavno ne postoji. Zapis Smjernica iz 2001. nismo našli ni u katalogu Knjižnica grada Zagreba, CROLIST-ovu skupnom katalogu, katalogima knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Filozofskog fakulteta Osijek i Filozofskog fakulteta u Rijeci.

4. Urednici, prevoditelji i stručni redaktori prijevoda IFLA-inih omeđenih publikacija u izdanju HKD-a

U ovom ćemo odjeljku prikazati tko su osobe najzaslužnije za objavljivanje prijevoda IFLA-inih omeđenih publikacija u izdanju HKD-a. Započet ćemo s glavnim urednicima nizova u kojima su objavljivane spomenute publikacije. Hrvatsko knjižničarsko društvo do 2000. imalo je istog glavnog urednika za sve svoje nizove, da bi nakon toga zasebni glavni urednici bili zaduženi za pojedini niz. Vjerojatno je i ta praksa doprinijela znatnom povećanju broja objavljenih publikacija u posljednjih deset godina, što je i vidljivo iz Tablice 3 navedene u prošlom odjeljku. Ipak, u vezi s glavnim urednikom niza *Elektronička izdanja HKD-a* bilježimo dvije različite prakse: Mirna Willer i Ana Barbarić kao glavne urednice vodile su dva niza *Povremena izdanja HKD-a* i *Elektronička izdanja HKD-a*, dok je u mandatnom razdoblju između 38. i 39. skupštine HKD-a svaki niz imao svoju glavnu urednicu Dinu Mašinu i Ivanu Pažur.¹⁰

Tablica 4. Glavni urednici nizova HKD-a u kojima izlaze prijevodi IFLA-inih omeđenih publikacija

Glavni urednik svih nizova HKD-a	Obuhvaćeno razdoblje
Aleksandar Stipčević	1968. - 1984.
Nada Gomerčić	1984. - 1989.
Aleksandra Horvat	1989. - 1992.
Tatjana Nebesny	1992. - 2000.
Glavna urednica <i>Povremenih izdanja HKD-a</i>	Obuhvaćeno razdoblje
Mirna Willer	2000. - 2008.
Ana Barbarić	2008. - 2012.
Dina Mašina	2012. - 2014.
Glavna urednica <i>Elektroničkih izdanja HKD-a</i>	Obuhvaćeno razdoblje
Mirna Willer	2006. - 2008.
Ana Barbarić	2008. - 2012.
Ivana Pažur	2012. - 2014.

Podaci izneseni u Tablici 4 govore nam da je nizove HKD-a u razdoblju obuhvaćenom analizom, a u kojima izlaze prijevodi IFLA-inih omeđenih publikacija, ukupno uređivalo osam osoba.

Slijedi prikaz prevoditelja i stručnih redaktora prijevoda. Tablice 5 i 6 u kojima su prikazani prevoditelji i stručni redaktori prijevoda treba koristiti zajedno s izrađenom

¹⁰ Nakon održavanja 39. skupštine HKD-a u listopadu 2014. u veljači 2015. (što predstavlja novo razdoblje koje nije obuhvaćeno našom analizom) imenovani su novi glavni urednici svih izdanja. Oba niza u kojima izlaze prijevodi IFLA-inih publikacija *Povremena izdanja* i *Elektronička izdanja*, što držimo da je i puno bolje, ponovno uređuje ista urednica Dina Mašina.

bibliografijom koja prati rad jer su uz imena navedeni brojevi jedinica bibliografije na kojima je prevoditelj, odnosno stručni redaktor prijevoda radio.

Tablica 5. Prevoditelji IFLA-inih omeđenih publikacija u izdanju HKD-a

Broj	Prevoditelj
	Barbarić, Ana 24, 44
	Bonifačić, Vera 5
	Brezak-Lugarić, Đurđica 27
	Buzina, Tanja 15
	Ciganović, Kristijan 18, 26, 29, 30, 34
	Čanković, Dušanka 6
	Faletar, Ivana 38, 49
	Golub, Koraljka 16, 19
	Golubović, Vesna 36
	Hergešić, Branka 1
	Hodak, Vesna 28
	Holub, Karolina 28
	Horvat, Aleksandra 2, 8, 10
	Juričić, Vedrana 11
	Jurinović, Ana 33, 35, 43
	Katić, Tinka 12, 23
	Klarin, Sofija 15
	Kovačević, Sanja 39
	Kranjec, Irena 17, 20, 21, 25, 31, 40, 46
	Krtalić, Maja 41
	Leščić, Jelica 13, 36
	Majstorović, Zagorka 36
	Perožić, Predrag 42
	Petrić, Tatijana 45
	Radovčić, Slobodanka 22
	Teuber, Marina 3, 4
	Tomić, Marijana 32
	Vrbanc, Tomica 37
	Willer, Mirna 7, 14
	Zauder, Krešimir 33
	Živković, Daniela 9
	Žulj (Tupek), Amelija 47, 48, 50

Kao što je vidljivo iz Tablice 5, na prijevodima IFLA-inih knjiga u izdanju HKD-a ukupno je radilo 32 prevoditelja. Napominjemo kako su neki od njih prevodeći isti tekst radili

u paru, dok neke publikacije sadrže sadržajno samostalne radove koji imaju zasebne prevoditelje. Uvid u bibliografiju pruža više pojedinosti.

Tablica 6 u nastavku donosi pregled stručnih redaktora prijevoda. Ističemo kako smo pod kategorijom „stručni redaktor prijevoda“ naveli sve osobe koje su obavljale tu zadaću, neovisno o oblikovanju popratnih riječi u tom podatku o odgovornosti na samoj publikaciji. Naime izraz „stručna redakcija prijevoda“ ustalio se na prijevodima IFLA-inih omeđenih publikacija u izdanju HKD-a početkom 2000-ih, dok ranije nailazimo, uz spomenuti izraz, i na izraze „stručni savjetnik“, „recenzent“ te „uredila i usuglasila s engleskim izvornikom i stručnim nazivljem ...“.

Tablica 6. Stručni redaktori prijevoda IFLA-inih omeđenih publikacija u izdanju HKD-a

Broj	Stručni redaktor prijevoda
	Bakić, Dinko 30
	Barbarić, Ana 27, 45
	Blažević, Dorica 28
	Bradarić-Jončić, Sandra 18
	Črnjar, Ljiljana 39
	Frajtag, Sanja 29
	Hasenay, Damir 41
	Horić, Andrea 43
	Horvat, Aleksandra 6, 7, 11, 12, 14, 15, 17, 24, 35, 40
	Juričić, Vedrana 27
	Kranjec-Čižmek, Vesna 21
	Lenček(-Vancaš), Mirjana 19, 26, 47, 50
	Mršić, Vjekoslav 29
	Mušnjak, Tatjana 16
	Petrak, Jelka 36
	Pinjatela, Renata 46
	Ređep, Marijan 30
	Sabljak, Ljiljana 48
	Stančić, Zrinjka 26
	Stipčević, Aleksandar 8, 9
	Stričević, Ivanka 20, 31, 33, 35, 49
	Sušec, Tanja 34
	Špiranec, Sonja 33, 38
	Verona, Eva 1, 2, 3, 4, 5
	Vugrinec, Ljiljana 39
	Vukasović Rogač, Sanja 25
	Willer, Mirna 13, 22, 23, 32, 37, 42, 44

Tablica 6 nam govori da je na prijevodima IFLA-inih knjiga u izdanju HKD-a ukupno radilo 27 stručnih redaktora prijevoda. Jednako kao kod prevoditelja na nekim je publikacijama radilo dvoje stručnih redaktora, dok neke publikacije sadrže sadržajno samostalne radove na kojima su radili različiti stručni redaktori. Uvid u bibliografiju pruža više pojedinosti.

Možemo zaključiti kako popisi prevoditelja i stručnih redaktora prijevoda govore o naporima za razvoj i dosljednu uporabu hrvatskoga knjižničarskog nazivlja. Vjerojatno je to najvidljivije u publikacijama koje pripadaju području obrade građe, iz jednostavnog razloga što je tih publikacija najviše (50% kako je prikazano u Tablici 2). Može se primijetiti kako su poslovi i prevođenja i stručne redakteure prijevoda kod znatnog broja naslova bili povjereni istim stručnjacima, što je zasigurno pridonijelo ujednačenju uporabi postojećeg nazivlja te promišljenim odlukama pri uvođenju novih izraza. Uspostava takvog načela, zasada u nešto manjem broju naslova, vidljiva je i u publikacijama koje pripadaju drugim područjima knjižničarstva. S druge strane, popis stručnih redaktora prijevoda pokazuje i spremnost knjižničarske struke na suradnju, što je posebno vidljivo u području knjižničnih usluga za osobe s posebnim potrebama, gdje su odgovarajući stručnjaci jednom ili više puta pozivani da budu stručni redaktori. Držimo da ujednačena primjena obaju tih načela u budućnosti jamči kvalitetu prijevoda kakvu hrvatska knjižničarska zajednica očekuje od Društva kao nakladnika.

5. Učestalost pristupa, dostupnost i naklade prijevoda IFLA-inih omeđenih publikacija u izdanju HKD-a

U ovom ćemo se odjeljku ukratko pozabaviti problematikom učestalosti pristupa i dostupnosti prijevoda IFLA-inih omeđenih publikacija u izdanju HKD-a u želji da potaknemo osmišljavanje nakladničke strategije Društva u narednom razdoblju. Nije nam namjera raditi cjelovitu analizu jer bi ona morala uključivati i financijske pokazatelje, već se samo osvrnuti na ono što se mora uzeti u obzir pri planiranju nakladničke djelatnosti u budućnosti.

Započet ćemo s nizom *Elektronička izdanja Hrvatskoga knjižničarskoga društva* u kojem, kako smo već više puta istaknuli, zasada izlaze samo prijevodi IFLA-inih omeđenih publikacija manjeg opsega. Važno je istaknuti da svoje elektroničke knjige Društvo objavljuje u otvorenom pristupu, dakle bez ikakvih ograničenja u korištenju. S druge strane, riječ je o datotekama u formatu PDF što znači da bi se u vezi s pitanjem oblikovanja i predstavljanja sadržaja elektroničkih knjiga u budućnosti trebalo napraviti iskorak. Ipak, i ovako se elektroničke knjige Društva učestalo koriste, što i pokazuju podaci izneseni u Tablici 7. Nije teško zaključiti da je razlog tomu njihovo objavljivanje u otvorenom pristupu.

Tablica 7. Podaci o pristupu publikacijama niza *Elektronička izdanja HKD-a* u razdoblju 2007. - 2014.¹¹

(Skrraćeni) stvarni naslov i godina izdavanja	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	Ukupno
Smjernice za uporabu formata UNIMARC za opis serijskih publikacija ... (2007.)	340	372	303	310	253	458	442	402	2880
Pristup knjižnicama za osobe s invaliditetom ... (2008.)		164	350	396	318	369	405	405	2407
Smjernice za građu laganu za čitanje (2011.)					471	383	435	355	1644
Smjernice za knjižnične usluge za osobe s demencijom (2011.)					180	327	316	228	1051
Primjena istraživanja u promicanju pismenosti i čitanja ... (2012.)						271	452	302	1025
Pojmovnik stručnih izraza i definicija Sekcije za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama (2013.)							162	731	893

Izneseni nam podaci govore da zanimanje za elektroničke publikacije objavljene na mrežnim stranicama Društva s vremenom značajno ne slabi, nego se u nekim slučajevima i povećava. Tako je prvom naslovu, objavljenom 2007., više puta pristupljeno 2014. (402) nego u godini izdavanja (340). Ustaljeni broj pristupa elektroničkim knjigama Društva govori nam da hrvatski knjižničari, a možda i članovi nekih drugih zajednica, koriste prijevode IFLA-inih publikacija, što znači da bi Društvo i više knjiga trebalo objavljivati u tom nizu kao i dodatno promicati korištenje objavljenih naslova. Vrijedi razmisliti o tome trebaju li se u nizu početi objavljivati i publikacije koje opsegom nisu brošure, što bi predstavljalo promjenu u nakladničkoj strategiji. No takva odluka veže se uz problematiku prodaje tiskanih naslova iz koje bi se, među ostalim, trebalo financirati objavljivanje novih naslova (što proteklih nekoliko godina nije bilo moguće s obzirom na slabiju prodaju izdanja Društva).

¹¹ Podatke je, na molbu autorice, dostavio *webmaster* mrežnih stranica Hrvatskoga knjižničarskog društva Boris Badurina.

To nas dovodi i do određivanja naklade prijevoda IFLA-inih omeđenih tiskanih publikacija u izdanju HKD-a. U pratećoj bibliografiji u skupini napomena za sve tiskane knjige navedena je i naklada kad je zabilježena na samoj publikaciji. Pregledom mrežne knjižare Društva, dostupne na njegovim mrežnim stranicama pod *Narudžba izdanja*, može se vidjeti koje su publikacije u prodaji.¹² Uspoređivanjem s bibliografijom može se zaključiti koje su knjige rasprodane. Spomenimo samo neke rasprodane naslove zajedno s pripadajućim nakladama: *IFLA-ina načela za skrb i rukovanje knjižničnom građom* iz 2003. (700 primjeraka), *Smjernice za knjižnične službe i usluge za osobe s disleksijom* iz 2004. (500 primjeraka), *Smjernice za knjižnične usluge za djecu*, također iz 2004. (800 primjeraka), prvo izdanje *Smjernica za građu laganu za čitanje* iz 2005. (500 primjeraka), *Knjižnice za slijepe u informacijsko doba* iz 2006. (300 primjeraka) i *Smjernice za knjižnične usluge za zatvorenike* iz 2007. (200 primjeraka). Gledajući publikacije dostupne pod *Narudžba izdanja*, možemo zaključiti da je Društvu potrebno desetak, a ponekad i petnaestak godina da rasproda pojedini naslov. Ako je cijelo to razdoblje riječ o vrijedećoj IFLA-inoj publikaciji koju nije zamijenilo njezino novo izdanje, možemo tvrditi da Društvo tako ispunjava svoju stručnu zadaću jer su publikacije dostupne cjelokupnoj hrvatskoj knjižničarskoj zajednici kojoj, osim za uspostavljanje i razvoj službi i usluga, služe kao i propisana literatura u programima studija informacijskih znanosti i knjižničarstva kao i programu za polaganje stručnih ispita u knjižničarskoj struci. Međutim tako dugačko razdoblje prodaje objavljenih naslova značajno ne doprinosi financiranju objavljivanja novih naslova iz tog izvora. U tom smislu možemo citirati Tatjanu Nebesny (1994/1995, 14) koja je u prikazu nakladničke djelatnosti Društva objavljenom 1995. u *HBD Novostima* napisala: „Zbog toga će HBD morati potražiti nove načine financiranja svojih izdanja. Tom pitanju treba pridati veliku pozornost kako bi se uspjelo sačuvati tu vrlo važnu djelatnost Društva, sačuvati samostalnost i integritet nakladništva, ali i obnoviti, proširiti i profilirati nakladničku politiku. Problem se financiranja nametnuo kao osnovni, pa je u ovom trenutku prekrpio probleme oko prikupljanja, sređivanja i uređivanja rukopisa, kao i oblikovanja nakladničkog programa, koji je češće uvjetovan financijskim mogućnostima, a manje svjesnim opredjeljenjima u programskoj politici.“ I iz vlastitog uredničkog iskustva možemo potvrditi da se ni kasnije stvari nisu bitno promijenile. Ono što je 1994. ipak bilo puno lošije jest neraspisivanje poziva za potporu izdavanju knjiga Ministarstva kulture. No primjerice 2011. kad je takav poziv raspisan, Društvo je prijavilo tri publikacije za koje nije dobilo sredstva, što je i vidljivo iz uredničkog izvještaja podnesenog na 38. skupštini HKD-a (Barbarić 2013). Publikacije su ipak objavljene (riječ je o *Smjernicama za informacijsku pismenost u cjeloživotnom učenju*, *Smjernicama za pokretne knjižnice* i *IFLA-inim smjernicama za narodne knjižnice*). Plaćanje objavljivanja publikacija iz takozvanih sredstava za redovnu djelatnost financijski

12 Dostupno na: Hrvatsko knjižničarsko društvo, "Narudžba izdanja." Posjet 10. siječnja 2015. <http://www.hkdrustvo.hr/izdanja/drustvena/>

iscrpljuje Društvo, pa se zacijelo treba pronaći novi nakladnički model. U protivnom će, bez obzira na raniji izneseni prijedlog o snažnijoj suradnji članova Društva na odabiru IFLA-inih publikacija koje će se provoditi putem pripremljenih rasprava na Stručnom odboru HKD-a, odabir vršiti Ministarstvo kulture tako da će publikacija koja dobije barem dio sredstava na javnom pozivu za potporu izdavanju knjiga biti objavljena, dok ona koja ne dobije neće. Dodatni problem uzrokuje i znatno vremensko ograničenje za pripremu rukopisa za tisak, iz čega proizlazi da glavni urednik ne bi trebao organizirati prevođenje publikacija sve dok ne zna rezultate javnog poziva koji se obično objavljuje u proljeće tekuće godine, a knjiga mora biti objavljena do kraja te iste godine. U slučaju opsežnijih knjiga to je svakako značajna prepreka. Iz svega navedenog držimo da bi jedan od glavnih zadataka djelovanja Društva u idućem razdoblju trebao biti osmišljavanje nove nakladničke strategije koja bi doprinijela uspostavi održivog modela objavljivanja i IFLA-inih publikacija u hrvatskim prijevodima.

6. Zaključak

Nakladnička djelatnost Društva predstavlja jednu od njegovih važnijih stručnih aktivnosti. Prevođenje IFLA-inih publikacija, među ostalim, omogućuje hrvatskoj knjižničarskoj zajednici djelovanje i razvoj u skladu s odgovarajućim međunarodnim normama. To je posebno značajno kod uvođenja mladih ljudi u struku jer su prijevodi IFLA-inih publikacija propisana literatura na svim studijima informacijskih znanosti i knjižničarstva u Hrvatskoj, kao i programu za polaganje stručnih ispita u knjižničarskoj struci. Ne moramo posebno isticati značaj prevođenja IFLA-inih publikacija za razvoj hrvatskoga knjižničarskog nazivlja. U radu na prijevodima IFLA-inih publikacija radilo je skoro sedamdeset stručnjaka, članova Hrvatskoga knjižničarskog društva kao i stručnjaka iz područja na koja su se također odnosile prevedene publikacije. Nakladničku djelatnost Društva treba sačuvati i dalje razvijati u budućnosti, no vjerojatno je sadašnji model djelovanja do kraja iscrpljen jer u potpunosti počiva na upornosti glavnog urednika niza i volji Izvršnog i/ili Glavnog odbora HKD-a da financira objavljivanje publikacije iz sredstava koja nisu, djelomično ili u potpunosti, namjenski dobivena za tu svrhu. Smatramo da pronalaženje odgovarajućeg modela zahtijeva jednu širu raspravu članova Društva jer je to odgovornost svih nas. Nadamo se da se ta zajednička odgovornost neće pretvoriti ni u čiju jer bi svim članovima Društva trebalo biti stalo da IFLA-ine publikacije nastave izlaziti na hrvatskom jeziku.

Literatura

- Barbarić, A. 2013. „Izvešće glavne urednice niza Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva: 2010-2012., Izvešće glavne urednice niza Elektronička izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva: 2010-2012.“ *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 56, 1/2: 342 - 349. <http://hkdrustvo.hr/vbh/broj/109> (pristupljeno 10. 11. 2014.)
- Horvat, A. 1998. „Osobna odgovornost“ *HBD Novosti* 10 (ožujak): 1. <http://hkdrustvo.hr/hkdnovosti/> (pristupljeno 10. 11. 2014.)
- Hrvatsko bibliotekarsko društvo. 1971. „Pravila Hrvatskog bibliotekarskog društva.“ *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 17, 1/2: 146 - 151.
- Hrvatsko bibliotekarsko društvo. 1975. „Statut Hrvatskoga bibliotekarskog društva.“ *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 21, 1/4: 129 - 139.
- Hrvatsko bibliotekarsko društvo. 1986. „Statut Hrvatskoga bibliotekarskog društva.“ *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 29, 1/4: 183 - 195.
- Hrvatsko bibliotekarsko društvo. 1992. „Statut Hrvatskoga bibliotekarskog društva.“ *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 35, 3/4(1992): 237 - 250.
- Hrvatsko knjižničarsko društvo. „Elektronička izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva.“ <http://www.hkdrustvo.hr/hr/izdanja/kategorija/elektronicka> (pristupljeno 10. 1. 2015.)
- Hrvatsko knjižničarsko društvo. 2002. „Etički kodeks Hrvatskoga knjižničarskog društva.“ *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 45, 3/4: 322. http://www.hkdrustvo.hr/hr/eticki_kodeks/ (Pristupljeno 10. 11. 2014.)
- Hrvatsko knjižničarsko društvo. „Narudžba izdanja.“ <http://www.hkdrustvo.hr/izdanja/drustvena/> (pristupljeno 10. 1. 2015.)
- Hrvatsko knjižničarsko društvo. „Pravilnik o nakladničkoj djelatnosti Hrvatskoga knjižničarskog društva.“ <http://www.hkdrustvo.hr/hr/dokumenti/kategorija/pravilnici/> (pristupljeno 10. 11. 2014.)
- Hrvatsko knjižničarsko društvo. „Prijedlog Pravilnika o nakladničkoj djelatnosti Hrvatskoga knjižničarskog društva.“ http://hkdrustvo.hr/hr/obavijesti/lista_novosti/170// (pristupljeno 15. 3. 2015.)
- Hrvatsko knjižničarsko društvo. 1999. „Statut Hrvatskoga knjižničarskog društva.“ *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 42, 1/4: 149 - 166.
- Hrvatsko knjižničarsko društvo. 2002. „Statut Hrvatskoga knjižničarskog društva.“ *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 45, 3/4(2002): 307 - 321. <http://www.hkdrustvo.hr/hr/statut/> (pristupljeno 10. 11. 2014.)

- Hrvatsko knjižničarsko društvo. „Zapisnik 2. sjednice Stručnog odbora HKD-a“, zapisnici Stručnog odbora 2012. - 2014. http://hkdrustvo.hr/hr/dokumenti/kategorija/zapisnici_strucnog_odbora_2012/ (pristupljeno 10. 11. 2014.)
- Hrvatsko knjižničarsko društvo. „Zapisnik 3. sjednice Stručnog odbora HKD-a, zapisnici Stručnog odbora 2012. - 2014.“ http://hkdrustvo.hr/hr/dokumenti/kategorija/zapisnici_strucnog_odbora_2012/ (pristupljeno 10. 11. 2014.)
- „IFLA-in Manifest o internetu: prerađena verzija iz 2014.“ Upravni odbor IFLA-e odobrio je Manifest u kolovozu 2014., prevela i uredila A. Horvat, Izvršni odbor HKD-a, na svojoj 2. sjednici, prihvatio je prijevod i donio odluku o objavi na mrežnim stranicama Društva. http://hkdrustvo.hr/hr/obavijesti/lista_novosti/10// (pristupljeno 15.3.2015.)
- „IFLA-in/UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice“, prevela A. Horvat. 2003. U: Narodna knjižnica: IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za razvoj službi i usluga, priredila radna skupina Sekcije za narodne knjižnice na čelu s P. Gillom. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo: 75 - 77.
- „IFLA-in i UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice“, prevela A. Horvat. 2011. U IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice, ur. C. Koontz i B. Gubbin. 2. hrvatsko izd., prema 2. izmijenjenom izd. izvornika. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo: 105 - 107.
- Nebesny, T. 2000. „Bibliografija izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva: 1940. - 2000.“ U: Hrvatsko knjižničarsko društvo: 14. III. 1940. - 14. III. 2000.: spomenica, ur. D. Živković u suradnji s A. Horvat i A. Malnar. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo: 41 - 55.
- Nebesny, T. 2000. „Izvještaj o radu Uredničkog odbora Izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva: 1998.-2000.“ *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 43, 4: 223 - 224.
- Nebesny, T. 1994/1995. „Nakladnička djelatnost.“ *HBD Novosti* 5 (listopad 1994/veljača 1995): 14. <http://hkdrustvo.hr/hkdnovosti/> (pristupljeno 10. 11. 2014.)
- Stričević, I. 2001. „Promocija IFLA-inih Smjernica za knjižnične usluge za mladež“, *HKD Novosti* 16 (lipanj): 30 - 31. <http://hkdrustvo.hr/hkdnovosti/> (pristupljeno 10. 11. 2014.)
- „UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice: 1994.“, prevela A. Horvat, *HBD Novosti* 5 (listopad 1994/veljača 1995): 11. <http://hkdrustvo.hr/hkdnovosti/> (pristupljeno 10. 11. 2014.)

Abstract

Translations of IFLA's documents published by the Croatian Library Association - analysis, status, prospects

The paper provides an overview of the Croatian translation of IFLA documents, guidelines, manuals and standards published by the Croatian Library Association (CLA), including both documents as standalone editions in monographs and parts of proceedings or serial publications. For this purpose we have made the bibliography of translations including the year 2014. Data on the published translations have been analyzed according to quantitative and qualitative parameters. Based on the collected data, the author has tried to determine if there is a need for further publication of translations of IFLA's documents in the edition of CLA. The paper provides an insight into the issue of publishing by professional associations in Croatia.

KEYWORDS: IFLA, CLA, Croatian translations of the IFLA documents, Croatian library terminology.

PRILOG

Bibliografija prijevoda IFLA-inih dokumenata, priručnika, smjernica, standarda i studija u prijevodu HKD-a

Uvod

Izrađena bibliografija teži pružiti uvid u hrvatske prijevode IFLA-inih dokumenata, priručnika, smjernica, standarda i studija objavljenih u izdanju HKD-a od početka nakladničke djelatnosti Društva do kraja 2014. U bibliografiji su popisane tiskane i elektroničke knjige, objavljene u nizu *Povremena izdanja HKD-a*, odnosno *Elektronička izdanja HKD-a*, te dokumenti objavljeni u *Vjesniku bibliotekara Hrvatske*, HBD odnosno *HKD Novostima* te mrežnim stranicama HKD-a. Opisi su izrađeni prema odredbama nacionalnog kataložnog pravilnika, ISBD(ER)-a i Smjernica za primjenu ISBD-a na opis sastavnica. Pri izradi bibliografije pregledane su sve popisane knjige, tiskane i elektroničke. Također su pregledani i svi objavljeni brojevi *HBD/HKD Novosti*, od trobroja 1/3 koji se odnosi na razdoblje od lipnja 1992. do ožujka 1994. pa zaključno do broja 63 za lipanj 2014. Što se tiče sastavnica iz *Vjesnika bibliotekara Hrvatske*, pregledana su sva godišta i sveščići *Vjesnika* dostupni u prosincu 2014. na mrežnim stranicama HKD-a (od godišta 46 do godišta 56). Sastavnice iz preostalih godišta VBH-a pronađene su putem četiri objavljena Bibliografska kazala *Vjesnika bibliotekara Hrvatske* (VBH 35, 1/2(1992); VBH 36, 1/4(1993); VBH 41, 1/4(1998); VBH 46, 1/2(2003)). Iako obuhvaćaju *Vjesnike* objavljene i na mrežnim stranicama, zbog dosljednosti u metodologiji pregledano je i peto i šesto objavljeno kazalo (VBH 51, 1/4(2008); VBH 56, 1/2(2013)). Pregledavane su i mrežne stranice HKD-a, zadnji put prema verziji dostupnoj 15. ožujka 2015.

Bibliografske jedinice raspoređene su u skupine „Tiskane knjige“, „Elektroničke knjige“, „Dokumenti objavljeni u *Vjesniku bibliotekara Hrvatske*“, „Dokumenti objavljeni u *HBD/HKD Novostima*“ i „Dokumenti objavljeni na mrežnim stranicama Hrvatskoga knjižničarskoga društva“. Unutar svake skupine redoslijed je jedinica kronološki. Vođeni načelom da je bibliografski opis opširniji od kataložnog, u podacima o odgovornosti u kojima je navedeno više od tri imena nema izostavljanja. Jednako tako, u opisima knjiga uvijek su navedeni i stručni redaktori prijevoda, dok su za sastavnice zabilježeni kad su u dokumentima navedeni. Ta se odluka temelji na stavu o važnosti uloge stručnog redaktora prijevoda u oblikovanju konačnog teksta i time razvoja hrvatskog knjižničarskog nazivlja. Opširnijem opisu teži se i u skupini 7, gdje se uz izvorni stvarni naslov, u slučajevima kad postoje, navode izvorni podnaslov i izvorni podatak o izdanju te u svim jedinicama godina izdavanja izvornika. S druge strane, u opisima tiskanih i elektroničkih knjiga izostavljena je napomena u kojoj se prenosi da se na vrhu naslovne stranice nalazi razriješeni oblik IFLA-ina naziva na engleskom i hrvatskom jeziku (*International Federation of Library Associations and Institutions* = Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova).¹³ Zaključeno je da bi jednaka napomena u svim opisima omeđenih publikacija nepotrebno opteretila bibliografske jedinice. U opisima tiskanih knjiga napomena o broju tiskanih primjeraka izrađena je u svim slučajevima kad je naklada zabilježena na knjizi.

Sastavnice uključene u bibliografiju odnose se na IFLA-ine dokumente, odnosno na dokumente koje je IFLA donijela ili proglasila u suradnji s drugim tijelima. Zbog toga su u bibliografiju uključeni i manifesti, primjerice *Manifest za narodne knjižnice* te *Manifest za školske knjižnice*, koje je donio UNESCO, a IFLA kasnije prihvatila. Ipak, u bibliografiju nisu uključene izjave o uništenju knjižnica, odnosno kulturne baštine Plavog štita u čijem Međunarodnom odboru sudjeluje i IFLA.

13 Napomena koja nije izrađena mogla je pokazati kako se mijenjao sam IFLA-in naziv, odnosno njegov hrvatski prijevod. U jedinici pod brojem 1 na publikaciji je naveden prvobitni naziv *International Federation of Library Associations*, dok se od publikacije opisane u jedinici pod brojem 2 naziv proširuje u *International Federation of Library Associations and Institutions*. Izraz „federation“ od jedinice pod brojem 13 prevodi se kao „savez“, a ne kao ranije „federacija“.

Dokumenti koji su objavljeni u više izdanja HKD-a (npr. kao sastavnica u tiskanoj knjizi te kao sastavnica u *Vjesniku bibliotekara Hrvatske* i/ili *HBD/HKD Novostima*), više su puta popisani u bibliografiji. Za razliku od toga, kategorija „Dokumenti objavljeni na mrežnim stranicama Hrvatskoga knjižničarskoga društva“ sadržava dokumente koji su jedino objavljeni na mrežnim stranicama, te ih nije moguće, zaključno s ožujkom 2015., naći ni u jednom drugom izdanju HKD-a.

Tiskane knjige

1. ISBD(M): Međunarodni standardni bibliografski opis za monografske publikacije / [prevela, primjere odabrala i opisala Branka Hergešić; stručni savjetnik Eva Verona]. - 1. standardno izd. - Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1974. - 61 str.; 25 cm. - (Izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva; knj. 9).

Prijevod djela: ISBD(M): International standard bibliographic description for monographic publications, 1974.

2. ISBD(S): Međunarodni standardni bibliografski opis periodičkih publikacija i nizova publikacija = (International standard bibliographic description for serials) / pripremila Zajednička radna grupa za izradbu Međunarodnog standardnog bibliografskog opisa periodičkih publikacija i nizova publikacija što su je osnovala Komisija za katalogizaciju i Komisija za periodičke publikacije i nizove publikacija Međunarodne federacije bibliotekarskih društava i ustanova; [prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Aleksandra Horvat; stručni savjetnik Eva Verona]. - 1. standardno izd. - Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1978. - 73 str.; 30 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva; knj. 1)

Prijevod djela: ISBD(S): International standard bibliographic description for serials, 1977.

3. ISBD(G): Opći međunarodni standardni bibliografski opis = (General international standard bibliographic description): tekst s napomenama / pripremila Radna grupa za izradbu Općega međunarodnog standardnog bibliografskog opisa što ju je osnovala Komisija za katalogizaciju Međunarodne federacije bibliotekarskih društava i ustanova; [prevela Marina Teuber; stručni savjetnik Eva Verona]. - Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1979. - 34 str.; 30 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva; knj. 2)

Prijevod djela: ISBD(G): General international standard bibliographic description, 1977.

4. ISBD(M): Međunarodni standardni bibliografski opis omeđenih publikacija = (International standard bibliographic description for monographic publications) / [prevela Marina Teuber; stručna redakcija, izbor i izradba hrvatskih prijevoda Eva Verona]. - 2. izd. hrvatskog prijevoda (prema prerađenom 1. standardnom izd. izvornika). - Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1980. - 70 str.; 30 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva; knj. 3)

Prijevod djela: ISBD(M): International standard bibliographic description for monographic publications, 1978.

5. ISBD(NBM): Međunarodni standardni bibliografski opis neknjižne građe = (International standard bibliographic description for non-book materials) / preporučila Radna grupa za izradbu Međunarodnoga standardnog bibliografskog opisa neknjižne građe što ju je osnovala Komisija za katalogizaciju Međunarodne federacije bibliotekarskih društava i ustanova; [prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Vera Bonifačić; stručna redakcija prijevoda Eva Verona]. - Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1981. - 78 str.; 30 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva; knj. 4)

Prijevod djela: ISBD(NBM): International standard bibliographic description for non-book materials, 1977. - Nakl. 500 primj.

6. ISBD(CM): Međunarodni standardni bibliografski opis kartografske građe = (International standard bibliographic description for cartographic materials) / preporuke Zajedničke radne grupe za izradbu

- Međunarodnoga standardnog bibliografskog opisa kartografske građe što su je osnovale Komisija za katalogizaciju i Podsekcija za zemljopis i zbirke zemljopisnih karata Međunarodne federacije bibliotekarskih društava i ustanova; [prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Dušanka Čanković; stručni savjetnik Aleksandra Horvat]. - Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1982. - 71 str.; 30 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva; knj. 5)
Prijevod djela: ISBD(CM): International standard bibliographic description for cartographic materials, 1977. - Nakl. 500 primj.
7. UNIMARC: format za univerzalno strojno čitljivo katalogiziranje = (Universal MARC format) / preporučila Radna grupa za označitelje sadržaja što su je osnovale Sekcija za katalogizaciju i Sekcija za automatizaciju Međunarodne federacije bibliotekarskih društava i ustanova; [prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Mirna Willer; stručna redakcija Aleksandra Horvat]. - 1. izd. hrvatskoga prijevoda (prema prerađenom 2. izd.). - Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1986. - 170 str.; 29 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva; knj. 6)
Prijevod djela: UNIMARC, 1980.
8. Smjernice za primjenu ISBD-a na opis sastavnica / odobrili stalni odbori Sekcije za katalogizaciju i Sekcije za serijske publikacije Međunarodne federacije bibliotekarskih društava i ustanova; [prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Aleksandra Horvat; stručna redakcija Aleksandar Stipčević]. - Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo: Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta, 1989. - X, 25 str.; 29 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva; knj. 7)
Prijevod djela: Guidelines for the application of the ISBDs to the description of component parts, 1988. - Nakl. 500 primj.
ISBN 86-80745-02-2
9. Smjernice za izradu preglednih kataložnih jedinica i uputnica / preporučila Radna grupa za izradu Međunarodnog sustava preglednih kataložnih jedinica; odobrio Stalni odbor Sekcije za katalogizaciju i Sekcije za automatizaciju Međunarodne federacije bibliotekarskih društava i ustanova; [prevela i predgovor napisala Daniela Živković; hrvatske primjere odabrale i izradile Daniela Živković i Dorica Blažević; stručna redakcija prijevoda Aleksandra Horvat]. - Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1990. - 53 str.; 29 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva; knj. 8)
Prijevod djela: Guidelines for the authority and reference entries, 1984. - Nakl. 500 primj.
ISBN 86-80745-03-0
10. ISBD(S): Međunarodni standardni bibliografski opis serijskih publikacija / preporučila Komisija za pregled ISBD-a; odobrili stalni odbori Sekcije za katalogizaciju i Sekcije za serijske publikacije Međunarodne federacije bibliotekarskih društava i ustanova; [s engleskog prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Aleksandra Horvat]. - Prerađeno izd. - Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo: Zavod za informacijske studije Filozofskoga fakulteta, 1992. - VIII, 98 str.; 30 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva; knj. 9)
Prijevod djela: ISBD(S): International standard bibliographic description for serials, 1988. - Nakl. 500 primj.
ISBN 86-80745-05-7
11. ISBD(NBM): Međunarodni standardni bibliografski opis neknjižne građe / preporučila Komisija za pregled ISBD-a; odobrio Stalni odbor Sekcije za katalogizaciju Međunarodne federacije bibliotekarskih društava i ustanova; [s engleskog prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Vedrana Juričić; stručna redakcija prijevoda Aleksandra Horvat]. - Prerađeno izd. - Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1993. - 93 str.; 30 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva; knj. 10)
Prijevod djela: ISBD(NBM): International standard bibliographic description for non-book materials, revised ed., 1987. - Nakl. 600 primj.
ISBN 953-6001-01-2

12. ISBD(A): Međunarodni standardni bibliografski opis starih omeđenih publikacija (antikvarnih) / preporučila Projektna grupa za Međunarodni standardni bibliografski opis starih omeđenih publikacija (antikvarnih); odobrili stalni odbori Sekcije za katalogizaciju i Sekcije za rijetke knjige i rukopise Međunarodne federacije bibliotekarskih društava i ustanova; [s engleskog prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Tinka Katić; stručna redakcija prijevoda Aleksandra Horvat]. - 1. hrvatsko izd. (prema 2. prerađenom izd. izvornika). - Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo: Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1995. - XII, 110 str.; 25 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva. Novi niz; knj. 1)

Prijevod djela: ISBD(A): International standard bibliographic description for older monographic publications (antiquarian), 2nd revised ed., 1991. - Nakl. 500 primj.

ISBN 953-6001-02-0 (Hrvatsko bibliotekarsko društvo). - ISBN 953-6000-61-X (Nacionalna i sveučilišna biblioteka)

13. Smjernice za izradbu predmetnih preglednih kataložnih jedinica i uputnica / [preporučila] Radna skupina za izradbu Smjernica za datoteke predmetnih preglednih kataložnih jedinica Sekcije za klasifikaciju i indeksiranje Odjela za bibliografski nadzor Međunarodnog saveza knjižničarskih društava i ustanova; [s engleskog prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Jelica Leščić; stručna redakcija prijevoda i hrvatskih primjera Mirna Willer]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1999. - 83 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva. Novi niz; knj. 2)

Prijevod djela: Guidelines for subject authority and reference entries, 1993. - Nakl. 500 primj.

ISBN 953-6001-07-1

14. Priručnik za UNIMARC: bibliografski format / prevela i priredila Mirna Willer; [recenzent Aleksandra Horvat]. - 2. hrvatsko izd. - Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1999. - 1 sv. bez pag.; 30 cm. - (Izdanja Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Priručnici; knj. 1)

Prijevod djela: UNIMARC Manual, 2nd ed., 1994, update 1(1996), update 2(1998). - Nakl. 700 primj.

ISBN 953-6000-82-2 (Nacionalna i sveučilišna knjižnica)

15. ISBD(ER): Međunarodni standardni bibliografski opis elektroničke građe: prerađeno izdanje ISBD(CF)-a, Međunarodnoga standardnoga bibliografskog opisa računalnih datoteka / preporučila Radna grupa za pregled ISBD(CF)-a; [s engleskoga prevele, hrvatske primjere odabrala i izradile Tanja Buzina i Sofija Klarin; stručna redakcija prijevoda Aleksandra Horvat]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2001. - 138 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva. Novi niz; knj. 3)

Prijevod djela: ISBD(ER): International standard bibliographic description for electronic resources, 1997. - Nakl. 700 primj.

ISBN 953-6001-11-X

16. IFLA-ina načela za skrb i rukovanje knjižničnom građom / sastavio i uredio Edward P. Adcock u suradnji s Marie-Thérèsom Varlamoff i Virginio Kremp; [prevela s engleskoga Koraljka Golub; uredila i usuglasila s engleskim izvornikom i stručnim nazivljem na području zaštite Tatjana Mušnjak]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2003. - 81 str.; 30 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva; knj. 11)

Prijevod djela: IFLA principles for the care and handling of library material, 1998. - Nakl. 700 primj.

ISBN 953-6001-17-9

17. Narodna knjižnica: IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za razvoj službi i usluga / priredila radna skupina Sekcije za narodne knjižnice na čelu s Philipom Gillom; [s engleskoga prevela Irena Kranjec; stručna redakcija prijevoda Aleksandra Horvat]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2003. - 99 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva. Novi niz; knj. 4)

Prijevod djela: The public library service: IFLA/UNESCO guidelines for development, 2001. Sadrži i: IFLA-in/ UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice / prevela Aleksandra Horvat. - Nakl. 700 primj.

ISBN 953-6001-16-0

18. Smjernice za knjižnične službe i usluge za gluhe / uredio John Michael Day; [s engleskoga preveo Kristijan Ciganović; stručna redakcija prijevoda Sandra Bradarić-Jončić]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. - 23 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 5)
Prijevod djela: Guidelines for library services to deaf people, 2nd ed., 2000. - Nakl. 500 primj. ISBN 953-6001-19-5
19. Nielsen, Gyda Skat. Smjernice za knjižnične službe i usluge za osobe s disleksijom / Gyda Skat Nielsen i Birgitta Irvall; [s engleskog prevela Koraljka Golub; stručna redakcija prijevoda Mirjana Lenček-Vancaš]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. - 28 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 6)
Prijevod djela: Guidelines for library services to persons with dyslexia, 2001. - Nakl. 500 primj. ISBN 953-6001-20-9
20. Smjernice za knjižnične usluge za djecu: knjižnične usluge za djecu - važnije no ikada za djecu i njihove obitelji diljem svijeta / IFLA [i.e. International Federation of Library Associations and Institutions], Sekcija za djecu i mladež; [s engleskoga prevela Irena Kranjec; stručna redakcija prijevoda Ivanka Stričević]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. - 16 str.; 20 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 7)
Prijevod djela: Guidelines for children's library services, 2003. - Nakl. 800 primj. ISBN 953-6001-21-7
21. Saetre, Tove Pemmer. IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice / Tove Pemmer Saetre i Glenys Willars; pod pokroviteljstvom IFLA-ine Sekcije za školske knjižnice; [s engleskog prevela Irena Kranjec; stručna redakcija prijevoda Vesna Kranjec-Čižmek]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. - 49 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 8)
Prijevod djela: The IFLA/UNESCO school library guidelines, 2002. - Nasl. str. prištampanoga teksta: Školska knjižnica: danas i sutra. - Sadrži i: IFLA-in i UNESCO-ov Manifest za školske knjižnice / s engleskog prevele Vida Milek i Vesna Kranjec-Čižmek. - Nakl. 1000 primj. ISBN 953-6001-24-1
22. Priručnik za UNIMARC: format za pregledne zapise / [s engleskog prevela Slobodanka Radovčić; hrvatske primjere odabrali i izradili Zoran Ivanović, Romano Krauth, Mira Miletić Drder, Slobodanka Radovčić; stručna redakcija prijevoda Mirna Willer; stručna redakcija hrvatskih primjera Tomica Vrbanc i Mirna Willer]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. - 247 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 9)
Prijevod djela: UNIMARC manual: authorities format, 2nd revised and enlarged ed., 2001. - Nakl. 500 primj. ISBN 953-6001-22-5
23. Uvjeti za funkcionalnost bibliografskih zapisa: završni izvještaj / IFLA-ina Studijska skupina za uvjete za funkcionalnost bibliografskih zapisa; odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju; [s engleskog prevela Tinka Katić; hrvatske primjere odabrale i izradile Đurđica Brezak Lugarić, Tanja Buzina, Tinka Katić i Mira Miletić Drder; stručna redakcija prijevoda Mirna Willer]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. 109 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 10)
Prijevod djela: Functional requirements for bibliographic records, 1998. - Nakl. 500 primj. ISBN 953-6001-26-8
24. ISBD(CR): Međunarodni standardni bibliografski opis serijskih publikacija i druge neomeđene građe: prerađeno izdanje ISBD(S)-a, Međunarodnoga standardnoga bibliografskog opisa serijskih publikacija / preporučila Radna grupa za ISBD(S), odobrili stalni odbori IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju i Sekcije za serijske publikacije; [s engleskoga prevela Ana Barbarić; hrvatske primjere

odabrale i izradile Jasenka Zajec i Ana Barbarić; stručna redakcija prijevoda Aleksandra Horvat]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2005. - 137 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 11)

Prijevod djela: ISBD(CR): International standard bibliographic description for serials and other continuing resources, 2002. - Nakl. 500 primj.

ISBN 953-6001-28-4

25. Royan, Bruce. Smjernice za audio-vizualnu i multimedijску građu u knjižnicama i drugim ustanovama / Bruce Royan, Monica Cremer i drugi za IFLA-inu Sekciju za audio-vizualnu i multimedijalnu građu; [s engleskog prevela Irena Kranjec; stručna redakcija prijevoda Sanja Vukasović Rogač]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2005. - 23 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 12)

Prijevod djela: Guidelines for audiovisual and multimedia materials in libraries and other institutions, 2004. - Nakl. 500 primj.

ISBN 953-6001-29-2

26. Smjernice za građu laganu za čitanje / prikupio i priredio Bror I. [Ingemar] Tronbacke; pod pokroviteljstvom IFLA-ine Sekcije za knjižnice za osobe s posebnim potrebama; [s engleskog preveo Kristijan Ciganović; stručna redakcija prijevoda Mirjana Lenček-Vancaš, Zrinjka Stančić]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2005. - 41 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 13)

Prijevod djela: Guidelines for easy-to-read materials, 1997. - Nasl. str. prištampalog teksta: Smjernice za knjižnične programe opismenjivanja: neki praktični prijedlozi / Sekcija za čitanje; [s engleskog preveo Kristijan Ciganović; stručna redakcija prijevoda Ljiljana Sabljak]. - Nakl. 500 primj.

ISBD 953-6001-31-6

27. ISBD(PM): Međunarodni standardni bibliografski opis tiskanih muzikalija / preporučila Projektna grupa za ISBD(PM) Međunarodne udruge glazbenih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara (IAML); odobrili stalni odbori IFLA-inih sekcija za katalogizaciju i informacijsku tehnologiju; [s engleskog prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Đurđica Brezak-Lugarić; stručna redakcija prijevoda Vedrana Juričić, Ana Barbarić]. - 1. hrvatsko izd. (prema 2. prerađenom izd. izvornika). - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006. - 79 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 14)

Prijevod djela: ISBD(PM): International standard bibliographic description for printed music, 2nd revised ed., 1991. - Nakl. 500 primj.

ISBN 953-6001-34-9

28. ISBD(M): Međunarodni standardni bibliografski opis omeđenih publikacija / preporučila grupa za pregled ISBD-a; odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju; [s engleskog prevele, hrvatske primjere odabrale i izradile Vesna Hodak i Karolina Holub; stručna redakcija prijevoda Dorica Blažević]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006. - 84 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 15)

Prijevod djela: ISBD(M): International standard bibliographic description for monographic publications, 2002 revision. - Nakl. 300 primj.

ISBN 953-6001-36-5

29. Knjižnice za slijepe u informacijsko doba: smjernice za razvoj službi i usluga / uredile Rosemary Kavanagh i Beatrice Christensen Skoeld; [s engleskog preveo Kristijan Ciganović; stručna redakcija prijevoda Sanja Frajtag i Vjekoslav Mršić]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006. - 106 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 16)

Prijevod djela: Libraries for the blind in the information age: guidelines for development, 2005. - Nakl. 300 primj.

ISBN 953-6001-41-1

30. Lehmann, Vibeke. Smjernice za knjižnične usluge za zatvorenike / Vibeke Lehmann i Joanne Locke; [s engleskog preveo Kristijan Ciganović; stručna redakcija prijevoda Dinko Bakić i Marijan Redep]. - 1. hrvatsko izd. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. - 29 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 17)
Prijevod djela: Guidelins for library services to prisoners, 3rd ed., 2005. - Nakl. 200 primj.
ISBN 978-953-6001-45-3
31. Smjernice za knjižnične usluge za bebe i djecu rane dobi / [s engleskoga prevela Irena Kranjec; stručna redakcija prijevoda Ivanka Stričević]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008. - 46 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 18)
Prijevod djela: Guidelines for library services to babies and toddlers, 2007. - Nakl. 300 primj.
ISBN 978-953-6001-50-7
32. UNIMARC: bibliografski format / [hrvatski prijevod formata iz 1999. osuvremenila Marijana Tomić; stručna redakcija prijevoda Mirna Willer]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo; Zadar: Sveučilište, 2009. - 154 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 19)
Prijevod djela: UNIMARC: concise bibliographic format, 2008. - Nakl. 500 primj.
ISBN 978-953-6001-59-0 (Hrvatsko knjižničarsko društvo)
33. Smjernice za knjižnične usluge za mladež: prerađeno izdanje Smjernica koje je 1996. objavio Stalni odbor Sekcije knjižnica za djecu i mladež / priređivači Pat Muller i Ivan Chew; [s engleskog prevela Ana Jurinović; stručna redakcija prijevoda Ivanka Stričević]. Web 2.0 i knjižnične usluge za mladež: uvod za knjižničare / priredio Ivan Chew; [s engleskog preveo Krešimir Zauder; stručna redakcija prijevoda Sonja Špiranec]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2009. - 99 str.: ilustr.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 20)
Prijevodi djela: 1. Guidelines for library services for young adults, 2008. 2. Web 2.0 and library services for young adults, 2008. - Nakl. 400 primj.
ISBN 978-953-6001-61-3
34. Smjernice za knjižnične usluge za bolničke pacijente, starije osobe i osobe s posebnim potrebama u ustanovama za trajnu skrb i smještaj / sastavila radna skupina pod predsjedavanjem Nancy Mary Panella, pod pokroviteljstvom Sekcije za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama; [s engleskog preveo Kristijan Ciganović; stručna redakcija prijevoda Tanja Sušec]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2009. - 59 str.: ilustr.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 21)
Prijevod djela: Guidelines for libraries serving hospital patients and the elderly and disabled in long-term care facilities, 2000. - Nakl. 300 primj.
ISBN 978-953-6001-60-6
35. Smjernice za knjižnične usluge za multikulturalne zajednice: s IFLA-inim Manifestom za multikulturalnu knjižnicu / [s engleskog prevela Ana Jurinović; stručna redakcija prijevoda Ivanka Stričević]. - 1. hrvatsko izd. prema 3. izd. izvornika. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2010. - 54 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 22)
Prijevod djela: Multicultural communities: guidelines for library services, 3rd ed., 2009. - Sadrži i: Definicija multikulturalnosti. Manifest za multikulturalnu knjižnicu: kratki prikaz / Kirsten Leth Nielsen. - Nakl. 250 primj.
ISBN 978-953-6001-63-7
36. Darovi za zbirke: smjernice za knjižnice / [s engleskog prevela Jelica Leščić; stručna redakcija prijevoda Aleksandra Horvat]. Upute za izradbu smjernica za izgradnju knjižnične zbirke primjenom modela *Conspectus* / [s engleskog prevele Jelica Leščić i Zagorka Majstorović; stručna redakcija prijevoda Aleksandra Horvat]. Međunarodna posudba i dostava dokumenta: načela i smjernice za

postupanje / [s engleskog prevela Jelica Leščić; stručna redakcija prijevoda Jelka Petrak]. Model nacionalnog pravilnika za međuknjižničnu posudbu / [s engleskoga prevela Vesna Golubović; stručna redakcija prijevoda Jelka Petrak]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2010. - 78 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 23)

Prijevodi djela: 1. Gifts for the collections: guidelines for the libraries, 2008. 2. Guidelines for a collection development policy using the Conspectus model, 2001. 3. International lending and document delivery: principles and guidelines for procedure, major revision 2001. 4. Model national interlibrary loan code, revised 2000. - Sadrži i Smjernice za najbolju praksu u međuknjižničnoj posudbi i dostavi dokumenta. IFLA-ine Smjernice za zahtjeve za međuknjižničnu posudbu upućene faksom. IFLA-ine Smjernice za zahtjeve za međuknjižničnu posudbu upućene elektroničkom poštom / prevela [sve tekstove] s engleskog Vesna Golubović; stručna redakcija prijevoda Jelka Petrak. - Nakl. 300 primj.

ISBN 978-953-6001-65-1

37. Uvjeti za funkcionalnost autoriziranih podataka: konceptualni model: završni izvještaj, prosinac 2008. / uredio Glenn E. Patton, IFLA-ina Radna skupina za Uvjete za funkcionalnost i obročavanje autoriziranih zapisa (FRANAR); odobrili stalni odbori IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju i Sekcije za klasifikaciju i indeksiranje, ožujak 2009.; [s engleskog preveo Tomica Vrbanc; stručna redakcija prijevoda Mirna Willer]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2010. - 69 str.: ilustr.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 24)

Prijevod djela: Functional requirements for authority data, 2009. - Nakl. 300 primj.

ISBN 978-953-6001-67-5

38. Smjernice za informacijsku pismenost u cjeloživotnom učenju: završna verzija, recenzirano 30. srpnja 2006. / Jesús Lau, predsjednik IFLA-ine Sekcije za informacijsku pismenost; [s engleskog prevela Ivana Faletar; stručna redakcija prijevoda Sonja Špiranec]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011. - 69 str.: graf. prikazi; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 25)

Prijevod djela: Guidelines on information literacy for lifelong learning, 2006. - Nakl. 400 primj.

ISBN 978-953-6001-73-6

39. Smjernice za pokretne knjižnice / prerađeno izdanje priredila radna skupina IFLA-ine Sekcije za narodne knjižnice na čelu s Ianom Stringerom; [s engleskog prevela Sanja Kovačević; stručna redakcija prijevoda Ljiljana Črnjar i Ljiljana Vugrinec]. - 1. hrvatsko izd. (prema 2. prerađenom izd. izvornika). - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011. - 59 str., [24] str. s tablama: ilustr. u bojama; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 26)

Prijevod djela: Mobile library guidelines, 2010. - Nakl. 300 primj.

ISBN 978-953-6001-74-3

40. IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice / uredile Christie Koontz i Barbara Gubbin; [s engleskog prevela Irena Kranjec; stručna redakcija prijevoda Aleksandra Horvat]. - 2. hrvatsko izd. (prema 2. prerađenom izd. izvornika). - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011. - 131 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 27)

Prijevod djela: IFLA public library service guidelines, 2nd, completely revised edition, 2010. - Nakl. 400 primj.

ISBN 978-953-6001-75-0

41. IFLA-in kratki priručnik za pripravnost i planiranje mjera zaštite u slučaju katastrofa / John McIlwaine; pod nadzorom Marie-Thérèse Varlamoff, direktoricom IFLA-PAC-a; [prevela s engleskog Maja Krtalić; stručna redakcija prijevoda Damir Hasenay]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2012. - 47 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 28)

Prijevod djela: IFLA disaster preparedness and planning: a brief manual, 2006. - Nakl. 400 primj.

ISBN 978-953-6001-79-8

42. Uvjeti za funkcionalnost predmetnih autoriziranih podataka: konceptualni model / IFLA-ina Radna skupina za uvjete za funkcionalnost preglednih predmetnih zapisa (FRASAR); urednice Marcia Lei Zeng, Maja Žumer i Athena Salaba; odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za klasifikaciju i indeksiranje u lipnju 2010.; [preveo s engleskog Predrag Perožić; stručna redakcija prijevoda Mirna Willer]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2012. - 74 str.: ilustr.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz; knj. 29)

Prijevod djela: Functional requirements for subject authority data (FRSAD): a conceptual model, 2011. - Nakl. 200 primj.

ISBN 978-953-6001-80-4

43. Smjernice za knjižnice tijela javne vlasti / Sekcija za knjižnice javne vlasti i Sekcija za informacije tijela javne vlasti i službene publikacije; uredile Nancy Bolt i Suzanne Burge; [s engleskog prevela Ana Jurinović; stručna redakcija prijevoda Andrea Horić]. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2013. - 71 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva. Novi niz, ISSN 1334-7667; knj. 30)

Prijevod djela: Guidelines for libraries of government departments, 2008. - Nakl. 200 primj.

ISBN 978-953-6001-86-6

44. ISBD: Međunarodni standardni bibliografski opis / preporučila Skupina za pregled ISBD-a; odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju; [s engleskog prevela i predgovor napisala Ana Barbarić; stručna redakcija prijevoda Mirna Willer]. - Objedinjeno izd. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2014. - XXI, 329 str.; 24 cm. - (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva. Novi niz, ISSN 1334-7667; knj. 31)

Prijevod djela: ISBD: International standard bibliographic description, consolidated ed., 2011. - Nakl. 300 primj.

ISBN 978-953-6001-95-8

Elektroničke knjige

45. Smjernice za uporabu formata UNIMARC za opis serijskih publikacija i druge neomeđene građe [Elektronička građa] / [prevela i hrvatske primjere izradila Tatijana Petrić; stručna redakcija prijevoda Ana Barbarić]. - Tekstovni podaci. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. - (Elektronička izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1846-5447; knj. 1)

Pristup: <http://www.hkdrustvo.hr/hr/izdanja/kategorija/elektronicka>. - Stv. nasl. s naslovnice. - Prijevod djela: UNIMARC guidelines no. 8: serials and other continuing resources.

ISBN 978-953-6001-44-6

46. Irvall, Birgitta. Pristup knjižnicama za osobe s invaliditetom: lista za (samo)procjenu [Elektronička građa] / Birgitta Irvall i Gyda Skat Nielsen; [prevela Irena Kranjec; stručna redakcija prijevoda Renata Pinjatela]. - Tekstovni podaci. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008. - (Elektronička izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1846-5447; knj. 2)

Pristup: <http://www.hkdrustvo.hr/hr/izdanja/kategorija/elektronicka>. - Stv. nasl. s naslovnice. - Prijevod djela: Access to libraries for persons with disabilities: checklist, 2005.

ISBN 978-953-6001-54-5

47. Smjernice za građu laganu za čitanje [Elektronička građa] / priredili Misako Nomura, Gyda Skat Nielsen i Bror Tronbacke u ime IFLA-ine Sekcije za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama; [s engleskog prevela Amelija Tupek; stručna redakcija prijevoda Mirjana Lenček]. - 2. prerađeno hrvatsko izd. (prema 2. prerađenom izd. izvornika). - Tekstovni podaci. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011. - (Elektronička izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1846-5447; knj. 3)

Pristup: <http://www.hkdrustvo.hr/hr/izdanja/kategorija/elektronicka>. - Stv. nasl. s naslovnice. - Prijevod djela: Guidelines to easy-to-read materials, 2010.

ISBN 978-953-6001-72-9

48. Mortensen, Helle Arendrup. Smjernice za knjižnične usluge za osobe s demencijom [Elektronička građa] / Helle Arendrup Mortensen i Gyda Skat Nielsen; [s engleskog prevela Amelija Tupek; stručna redakcija prijevoda Ljiljana Sabljak]. - Tekstovni podaci. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011. - (Elektronička izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1846-5447; knj. 4)
Pristup: <http://www.hkdrustvo.hr/hr/izdanja/kategorija/elektronicka>. - Stv. nasl. s naslovnice. - Prijevod djela: Guidelines for library services to persons with dementia, 2007.
ISBN 978-953-6001-76-7
49. Primjena istraživanja u promicanju pismenosti i čitanja u knjižnicama [Elektronička građa]: smjernice za knjižničare / priredile Lesley Farmer i Ivanka Stričević; [s engleskog prevela Ivana Faletar; stručna redakcija prijevoda Ivanka Stričević]. - Tekstovni podaci. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2012. - (Elektronička izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1846-5447; knj. 5)
Pristup: <http://www.hkdrustvo.hr/hr/izdanja/kategorija/elektronicka>. - Stv. nasl. s naslovnice. - Prijevod djela: Using research to promote literacy and reading in libraries: guidelines for librarians, 2011.
ISBN 978-953-6001-83-5
50. Panella, Nancy Mary. Pojmovnik stručnih izraza i definicija Sekcije za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama [Elektronička građa] / sastavila Nancy Mary Panella; [s engleskog prevela Amelija Žulj; stručna redakcija prijevoda Mirjana Lenček]. - Tekstovni podaci. - Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2013. - (Elektronička izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1846-5447; knj. 6)
Pristup: <http://www.hkdrustvo.hr/hr/izdanja/kategorija/elektronicka>. - Stv. nasl. s naslovnice. - Prijevod djela: Library Services to People with Special Needs Section: glossary of terms and definitions, 2009.
ISBN 978-90-77897-39-3

Dokumenti objavljeni u Vjesniku bibliotekara Hrvatske

1. Međunarodna posudba: načela i upute za postupak: 1978. / s engleskog prevela Lelija Sočanac. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 24, 1/4(1979/1980), str. 381 - 387.
2. Preporuke Međunarodnog kongresa „Opća dostupnost publikacija“, Pariz, 3 - 7. svibnja 1982. / s engleskog prevela Nataša Dragojević. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 26, 1/4(1979/1982), str. 185 - 191.
3. Preporuke Međunarodne konferencije o zaštiti bibliotečne građe održane u Beču od 7. - 10. travnja 1986. godine i Rezolucije / [prevela Vera Dadić]. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 29, 1/4(1986), str. 125 - 127.
4. Stalni komitet za UNIMARC / prevela Mirna Willer. // Vjesnik biblioteka Hrvatske. 35, 3/4(1992), str. 231 - 236.
5. Okrugli stol za novine Međunarodne federacije knjižničarskih udruženja i ustanova / prevela Dora Sečić. // Vjesnik biblioteka Hrvatske. 36, 1/4(1993), str. 193 - 96.
6. UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice: 1994. / prevela Aleksandra Horvat. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 37, 3/4(1994), str. 251 - 254.
7. Knjižnice i intelektualna sloboda / izjavu je priredila IFLA/FAIFE, a odobrio je Izvršni odbor IFLA-e 25. ožujka 1999.; prevela s engleskoga Ana Barbarić. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 43, 3(2000), str. 157 - 158.
8. UNESCO-ov Manifest za školske knjižnice / prevela s engleskoga Vesna Kranjec-Čižmek. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 43, 3(2000), str. 158 - 161.
9. Strukture korporativnih odrednica: završni izvještaj - studeni 2000. / IFLA - Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova, Sekcija za katalogizaciju, Radna grupa za prerađbu *Oblika i strukture korporativnih odrednica*; sastavio i uvod napisao Ton Heijligres; preveo s engleskog jezika Tomica Vrbanc; stručna redakcija prijevoda Mirna Willer. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 46, 3/4(2003), str. 127 - 185.
10. Izjava o međunarodnim kataložnim načelima: nacrt prihvaćen na Prvom IFLA-inu sastanku stručnjaka povodom izrade međunarodnog kataložnog pravilnika, Frankfurt, Njemačka, 2003. / s engleskog prevela Mirna Willer. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 47, 3/4(2004), str. 255 - 266.

11. Izjava o međunarodnim kataložnim načelima / prevela Mirna Willer. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 52, 1/4(2009), str. 49 - 62.
12. IFLA - Manifest o knjižničnoj statistici / potvrdio IFLA-in Upravni odbor, 9. travnja 2010.; s engleskog na hrvatski jezik prevela Kornelija Petr Balog. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 55, 1(2012), str. 137 - 140.
13. IFLA/UNESCO Manifest za digitalne knjižnice / revidiranu inačicu potvrdio Upravni odbor IFLA-e, prosinac 2010.; prevela Jelica Leščić. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 55, 2(2012), str. 193 - 196.

Dokumenti objavljeni u HBD/HKD Novostima¹⁴

1. UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice: 1994. / prevela A. Horvat. // HBD Novosti. 5(lipostad 1994/veljača 1995), str. 11.
2. Stav IFLA-e o autorskom pravu u elektroničkoj sredini / ovaj su stav odobrili Izvršni i Stručni odbor IFLA-e na 62. općoj skupštini održanoj u Pekingu od 25. do 31. kolovoza 1996.; prevela A. Horvat. // HBD Novosti. 8(svibanj 1997), str. 16.
3. Knjižnice i intelektualna sloboda / izjavu je priredila IFLA/FAIFE, a odobrio je Izvršni odbor IFLA-e 25. ožujka 1999.; prevela A. Barbarić. // HKD Novosti. 13(lipostad 1999), str. 11.
4. UNESCO-ov Manifest za školske knjižnice / prevela V. Kranjec-Čižmek. // HKD Novosti. 13(lipostad 1999), str. 25.
5. IFLA Manifest o Internetu / Manifest priredila IFLA/FAIFE; odobrio Upravni odbor IFLA-e, 27. ožujka 2002, Hag, Nizozemska; objavila IFLA 1. svibnja 2002.; prijevod S. Pavlaković, I. Stričević. // HKD Novosti. 20(kolovoz 2002), str. 22.
6. Zajednička izjava Međunarodnog saveza knjižničarskih udruga i ustanova (IFLA) i Međunarodne udruge nakladnika (IPA) o slobodi izražavanja / izjavu je usvojila zajednička Upravljačka skupština IFLA-e i IPA-e na osmom sastanku održanom u Glasgowlu 22. kolovoza 2002. godine; s engleskog prevela I. Hebrang Grgić. // HKD Novosti. 22/23(lipanj 2003), str. 30.
7. Svjetski sastanak na vrhu za Informacijsko društvo: rezolucija 2; Zakonodavstvo o nacionalnoj sigurnosti: rezolucija 3; Knjižnice u Iraku, objedinjene rezolucije 4, 5 i 6: rezolucija 7; Informacijske potrebe žena: rezolucija 8 / rezolucije prevele s engleskog I. Hebrang Grgić i D. Živković. // HKD Novosti. 24(studen 2003), str. 30 - 31.
8. Zajednička izjava Međunarodnog saveza knjižničarskih udruga i ustanova (IFLA) i Međunarodne udruge nakladnika (IPA) o slobodi izražavanja na internetu / s engleskog prevela I. Hebrang Grgić. // HKD Novosti. 24(studen 2003), str. 32.
9. Aleksandrijski manifest o knjižnicama: informacijsko društvo na djelu / prevela I. Kranjec. // HKD Novosti. 31(ožujak 2006), str. 24.
10. IFLA-ina izjava o transparentnosti, kvalitetnom upravljanju i antikorupciji / (usvojio Upravni odbor IFLA-e 3. prosinca 2008.); prevela I. Šrot. // HKD Novosti. 46(prosinac 2009) [citirano 2014-11-12]. Dostupno na <http://hkdrustvo.hr/hkdnovosti/clanak/209>
11. IFLA-in Manifest o knjižničnoj statistici / potvrdio IFLA-in Upravni odbor 9. travnja 2010.; prevela K. Petr Balog. // HKD Novosti. 52(lipanj 2011) [citirano 2014-11-12]. Dostupno na: <http://hkdrustvo.hr/hkdnovosti/clanak/420>
12. IFLA-in Etički kodeks za knjižničare i druge informacijske djelatnike / priredili Loida Garcia-Febo, Anne Hustad, Hermann Rösch, Paul Sturges i Amelie Vallotton (FAIFE working group); podržao IFLA Governing Board, August 2012; (prijevod HKD). // HKD Novosti. 58(veljača 2013) [citirano

14 Svim brojevima *HBD/HKD Novosti* može se pristupiti s mrežne adrese <http://hkdrustvo.hr/hkdnovosti/>. U bibliografskim jedinicama mrežna adresa pojedinog dokumenta u odgovarajućem broju *HKD Novosti* navođena je za razdoblje koje je započeto od broja 39 (travanj 2008), kada su se *Novosti* počele objavljivati isključivo u elektroničkom obliku. Većina dokumenata objavljenih u *Novostima* dostupna je u hrvatskom prijevodu i na IFLA-inim mrežnim stranicama, međutim te mrežne adrese nisu uključene u bibliografiju jer su zainteresiranim čitateljima prijevodi dostupni preko navedenih adresa mrežnih stranica *HKD Novosti*.

2014-11-12]. Dostupno: <http://hkdrustvo.hr/hkdnovosti/clanak/647>

13. IFLA-ina Izjava o knjižnicama i razvitku / odobrio IFLA-inim Upravni odbor u Singapuru 16. kolovoza 2013.; prevela Mila Maršić; stručna redakтура Aleksandra Horvat. // HKD Novosti. 63(lipanj 2014) [citirano 2014-11-12]. Dostupno: <http://hkdrustvo.hr/hkdnovosti/clanak/976>

Dokumenti objavljeni na mrežnim stranicama Hrvatskoga knjižničarskoga društva¹⁵

1. Lyonska deklaracija o pristupu informacijama i razvoju / prijevod na hrvatski Hrvatsko knjižničarsko društvo [citirano: 2015-03-15]. // Obavijesti / Hrvatsko knjižničarsko društvo. Dostupno na http://hkdrustvo.hr/hr/obavijesti/lista_novosti/40//
2. IFLA-in Manifest o internetu: prerađena verzija iz 2014. / Upravni odbor IFLA-e odobrio je Manifest u kolovozu 2014.; prevela i uredila Aleksandra Horvat; Izvršni odbor HKD-a na svojoj 2. sjednici prihvatio je prijevod i donio odluku o objavi na mrežnim stranicama Društva [citirano: 2015-03-15]. // Obavijesti / Hrvatsko knjižničarsko društvo. Dostupno na: http://hkdrustvo.hr/hr/obavijesti/lista_novosti/10//

15 Pristup hrvatskim prijevodima IFLA-inih dokumenata koji su objavljeni (zasad) isključivo na mrežnim stranicama Hrvatskoga knjižničarskog društva iznimno je problematičan zbog promjena njihove mrežne adrese. Naime dokumenti su, što je vrlo nespretno, objavljeni u kategoriji Obavijesti, a ne na nekoj zasebnoj mrežnoj podstranici, što znači da objavljivanjem novih vijesti obavijest uz koju je vezan prijevod dokumenta „pada“ sve niže i niže te prelazeći na sve dalju i dalju mrežnu stranicu sa starim novostima, što uvelike otežava pristup, a stvara i poteškoće pri citiranju. Zbog toga ističemo da je dokumente popisane u bibliografiji moguće naći pregledavanjem arhive starih obavijesti, kojoj se može pristupiti s <http://hkdrustvo.hr/hr/>, a poveznice na arhiv smještene su na dnu mrežne stranice. U ožujku 2015. Lyonska deklaracija o pristupu informacijama i razvoju nalazila se na 5. stranici arhiva, a IFLA-in Manifest o internetu na 2. stranici.